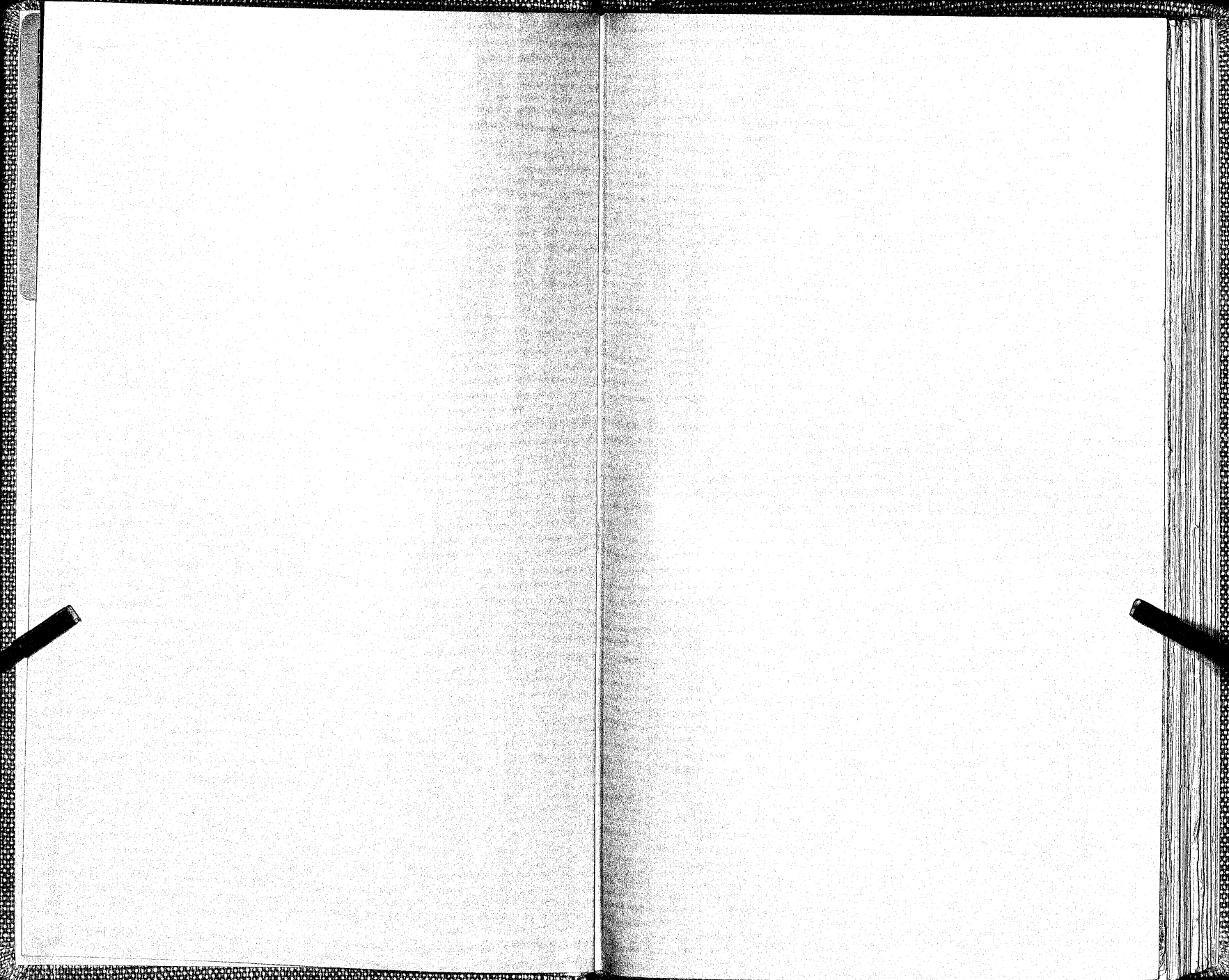

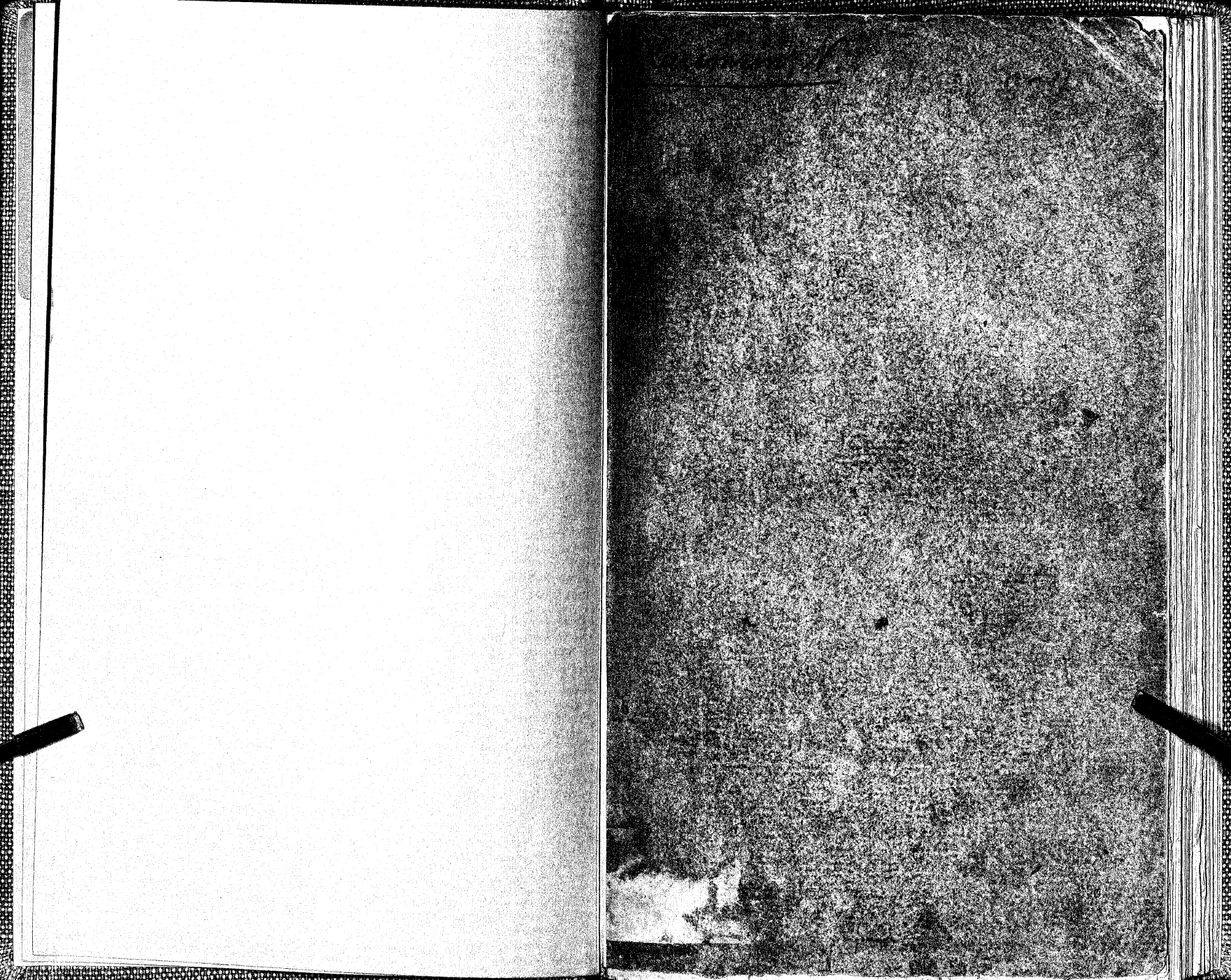
STOCKHOLMS
UNIVERSITETS
BIBLIOTEK

MAGRAR
SLAV

EJ LÅN L

Karamzin, N. M.

Berättelser

af

N. KARAMSIN.

Ryskt Original.

Öfversättning

af

L. BRENTIUS.

GÖTEBORG,

Tryckte hos SAM. NORBERG, 1806.

På JOH. ULRICHS förlag.

Företal.

"KARAMSINS Berättelser (så yttrar sig Herr
"JOHAN RICHTER i företalet till Tyska öfver-
"sättningen, från hvilken denna är gjord) haf-
"va hos Ryska Läsverlden gjort den mest lysan-
"de lycka, och *Le Spectateur du Nord* —
"uti inledningen till Fransyska öfversättningen
"af JULIE, hvilken, om jag icke irrar mig,
"finnes i häftet för Mars månad år 1797 —
"sätter dem i jembredd med MARMONTELS
"och FLORIANs måsterstycken."

"Genom dessa autoriteter, kanske föga all-
"mänt gällande, vill jag på intet sätt förekom-
"ma Publikens omdöme öfver värdet af dessa
"den Ryska Litteraturens produkter. De skola
"blott tjena, att på ett anständigt sätt i ett
"främmande Publikum införa den i Tyskland
"ännu nästan okända Författaren; i synnerhet
"som den, hvilken åtagit sig detta ärende, öf-
"ven är obekant. Atminstone torde de rättfär-
"diga öfversättarens försök, att på sitt fäder-
"neslands botten öfverflytta dessa blommor från
"det oblidare Norden."

"Den arna LISA, FLOR SILIN, och
"NATALIA, finnas i KARAMSINS "Småaker"

"(Moskwa 1797); JULIE deremot är särskildt
tryckt."

"I öfversättningen har mycket måst ut-
lemnas, som troligen icke skolat behaga den
Tyska smaken. En begynnare således, som
tilläfsventyrs skulle villja bruka denna öfver-
sättning till hjälpredda för att bättre förstå
originalet, tadle mig icke, om han finner i
Tyskan många ställen afvikande från Ryskan.
När han en gång bättre lårt känna begge
språkens lynne och begge folkslagens national-
karakter, skall han inse de skäl, som föranlå-
tit mig, att öfversätta så, och icke annor-
lunda."

Den Svenske öfversättaren — öfvertygad,
att, hvad Herr RICHTER säger om Tyska
Publikum, till största delen äfven eger til-
lämpning på det Svenska — tillägger blott den
blygsamma önskan, att hans försök någorlun-
da måtte närma sig till den renhet i språk,
den bestämdhet i uttryck och den liflighet i
målningar, som utmärka den Tyska öfversätt-
ningen.

Den arma Lissa.

Bland alla de sköna nejderna i Moskwas
omkrets behagar mig ingen så mycket,
som den höjd, på hvilken de dystra, goti-
ska tornen af Simeons Kloster höja sig mot
skyarne. Till höger ser man den ofant-
liga massan af Moskwas hus och kyrkor,
hvilka framstålla sig för ögat, som en prak-
tig amfi-teater — en majestätisk målning, i
synnerhet när de talrika tornens förgyllda
spetsar och korss upplysas af aftensolens
purpurstrålar! — Djupt nedanför utbreda
välluktände ångar sina brokiga mattor,
borrtom hvilka på en gul sand floden Mosk-
wa flyter, som ån är betäckt med lätta
fiskarebåtar och ån med tungt lastade far-
koster. På andra sidan om floden beta tal-
rika hjordar, och den unge herden, hvilat

de i skuggan af åldriga ekar, förkorrtar sin tid genom enfaldiga, melodiska visor. Långe borrt framglånsa öfver höga poppeltrån de gyllene spetsarne af *Daniels Kloster*, och nästan vid horizontens rand skymta *Sperlingsbergen*. Till venster utbreda sig vida sådesfält, mellan hvilka här och der byar och små lundar uppskjuta, och utanför dessa slutar lustsiottet *Kolomenskoë* utsigten åt denna sida.

Ofta besöker jag denna nejd; nästan alltid firar jag här vårens uppvaknande, och sörjer med naturen öfver höstens kulna dagar. När då stormen tjuiter i Klostrets ödsliga murar och dunkla korssgångar, eller klagande framhviner öfver de med högt grås betäckta grafvarne, tycker jag mig höra de förflutna århundradens hemska suckar; och rörelse och ångslan fylla mitt hjerta. Smyger jag mig sedan genom de förfallna hvalfven, så kringsvåfva mig de olyckligas vålnader, som en gång bebodde dem. En gubbe med snöhvitt hår ligger bedjande framför Krucifixet och anropar

det med brinnande ifver om snart slut på sina qual. Lifvet har icke mer för honom några behag, alla hans känslor äro slocknade, blott känslan af hans sjukdom och svaghet icke. En ung Munk med blekt ansigte och mulen blick stirrar trånande ut genom gallren af sitt fönster. Han ser foglarna i frihet flyga af och an genom luften — och hans matta öga fylles med bittra tårar. Han sörjer och borttvinar — och snart bebådar klockornas döfva ljud hans tidiga död. Betraktar jag ändtligen på Kyrkans väggar afbildningarne af de underverk, som i detta Kloster skola tilldragit sig: huru här fiskar nedregnat från himlen för de af en fiendtlig krigshår inneslutna Klosterinvånare: huru der den heliga Jungfruns bild nödgat fienderna till flykt; så vaknar i min själ åtankan på mitt Fäderneslands historia och på de bedröfliga tider, då Tartarernes vilda Horder med eld och svärd härjade Ryssland, och det olyckliga Moskwa, likt en öfvergifven värnlös Enka, endast kunde vanta hjälp och bistånd af himlen.

Men helst tänker jag på *den ärna LISAS* sorgliga öde, då jag besöker denna nejd. Ty mitt hjerta känner gerna en stilla rörelsens rysning, och mitt öga fyller sig gerna med medlidandets tårar.

Iceke långt från Klostrets ringmur, midt på en grön plats, nära vid en björklund, står en tom koja, utan dörrar och fönster, hvars tak redan längesedan tyckes vara instörtadt. I denna koja lefde för ungefär tretio år sedan *den sköna och goda LISA* med sin gamla mor.

LISAS far hade varit en flitig bonde, som alltid sorgfälligt skötte sin åker och lefde ordentligt. Han hade således alltid haft så mycket han behöfde. Men efter hans död, sönko mor och dotter allt djupare i fattigdom. Daglönarens lata hand vanskötte fälten, och skördarne blefvo så ringa, att de ändtligen sågo sig nödsakade, att för en lappris summa borrtarrendera sin lilla egendom. Imedlertid sörjde den fattiga enkan oupphörligt öfver förlusten af

sin man — ty äfven på den enfaldiga landsbyggden känner man kärleken — Sorgen förtårde hennes helsa, hon blef med hvardag svagare, och innan kortt var hon utur stånd, att arbeta. Den femtonåriga LISA måste nu ensam förestå hela hushållningen; oaktadt sin ungdom och skönhet, arbetade hon dag och natt. Hon väfde, hon stickade, hon pläckade om våren blommor och om sommaren bär, dem hon bar till Staden att sälja. Ofta tryckte den goda, kanslofulla gunman sin flitiga, outröttliga dotter till det svagt klappande hjertat, och kallade henne sin försörjerska, sin ålders tröst och glädje. Med heta tårar anropade hon den Allsmåktige att belöna hennes barnsliga kärlek. "Gud har gifvit mig händerna till arbete," svarade den goda dottren. "Och har icke Ni närt mig vid ert bröst, bästa mor? Här icke Ni skött och vårdat mig, såsom hjälplöst barn? Nu är ordningen hos mig, att sköta Er. Bär Ni inte ville gråta och sörja beständigt, goda mor! Våra tårar kunna ju ändå inte återkalla min far till lifvet."

Så talade den öma döttern, och dock kunde hon ofta sjelf icke afhålla sig från tårar, då hon tänkte på sitt vårlösa tillstånd. Men hon dolde sitt hjertas bekymmer under en ljus och glad min, för att icke öka sin mors smärta.

"Icke förr än på andra sidan om grafven," svarade gumman, "icke förr än på andra sidan om grafven, skola mina tårar aftorkas. Der, säger man, skole vi alla bli lyckliga och nöjda; och jag skall visst bli det, ty jag skall återse din far. Dock önskar jag, att ännu icke dö för snart. Ty hvad skulle våd bli af dig, utan mig, min goda LISA? Hvad skulle du ensam ta dig för? Nej! Gud låte mig dessförinnan se dig försörjd! Och tillåfventyrs infinner sig snart en beskedlig man åt dig; då vill jag välsigna er, mina dyra barn, och nöjd lägga mitt hufvud till hvila." —

Två år voro förflutna efter fadrens död. Ångarne prålade åter i vårens sköna drägt, och LISA bar Majblommor till Mosk-

wa att sälja. En ung, välklädd man, af behagligt utseende, mötte henne. Hon visade honom sina blommor, och — *rodnade*.

"Säljer du blommorna sköna flicka?" frågade han vänligt.

Ja, svarade LISA.

"Och hvad vill du ha för dem?"

Fem Kopeker.

"Åh! det är mycket för litet. Här har du en Rubel."

LISA såg på ynglingen förvånad och skygg. Sedan nedslog hon ögonen, rodnade ännu starkare och sade: jag tar inte emot Rubeln.

"Och hvarföre icke?"

Jag vill inte ha mer, än jag bör ha.

"Men jag tror, att denna blomsterqvast, plockad af en så vacker flickas

"hand, vål är vård en Rubel. Dock, efter
"du ändtligen så vill, se här, hvad du be-
"gårt. Jag önskar för öfrigt, att alltid få
"köpa blommor af dig, och jag ber dig, att
"du hådanefter icke plockar för någon an-
"nan, än mig." —

LISA gaf honom qvasten, sedan hon
emottagit de fem Kopekerna, och ville nu
med en nigning aflågsna sig. Men den o-
bekante fattade hennes hand och frågade:
"Hvart går du, bästa flicka?"

Hem.

"Och hvar bor du?"

LISA sade honom det, och skyndade
borrt; ty ynglingen hade släppt hennes
hand, emedan redan flera af de förbigående
stannat och med skalkaktigt löje betrakta-
de honom och flickan.

Då LISA kom hem, berättade hon för
sin mor, hvad som händt henne. "Du gjor-
"de rätt — sade denna — att du icke emot-

"tog Rubeln. Hvem vet, hvad det kunde
"vara för en elak människa!"

Nej, min mor! en elak människa var
han visst inte. Hans utseende var så godt,
hans röst så mild! Ni hade bara skolat
se honom. —

"Nå nå, det är ändå alltid bättre att
"lefva af sina händers arbete, än af allmo-
"sor. Och du vet inte, mitt barn, huru
"försåtligt karlarne lura på de stackars flic-
"korna. Hjertat vänder sig alltid om i mig,
"när du går till sta'n, och jag ber så inner-
"ligt till Gud, att han måtte bevara dig
"från all förförelse."

Tårar framträngde i LISAS ögon, och
hon kastade sig om sin mors hals.

Dagen derpå pläckade LISA de sköna-
ste Majblomster och skyndade dermed till
Moskwa. Hennes ögon tycktes hemligt
söka något. Många ville köpa blommor-
na af henne; men hon sade, att de icke

voro till salu, och blickade förlågen, än åt den ena, än åt den andra sidan. Det blef afton, och hon måste tänka på hemvägen. Hon kastade blommorna i floden och suckade med beklåmdt hjerta: Nå så skall också ingen ha er! —

Följande dagen emot aftonen satt hon spinnande vid fönstret och sång med sakta röst en sorglig visa. Hastigt uppgaf hon ett glädjerop, och sprang upp — *den unge okände* stod utanför fönstret. "Hvad fattas dig då?" frågade den förskräckta modren.

Ingenting — svarade LISA med darande röst — jag bara fick se *hanom*.

"Honom? Hvilken då?"

Herrn, som köpte blommorna af mig.

Gumman såg ut genom fönstret, och ynglingen helsade henne så vänligt, att det var henne omöjligt, att tro honom om något ondt. "Gud vare hos er, kära mor! — tilltalade han henne. — Jag är ganska

trött. Kunde jag inte få ett glas frisk mjölk hos er?" Den tjenstfärdiga LISA afbidade icke modrens svar — förmodligen emedan hon redan visste det förut — hastigt sprang hon i källaren efter en snygg mjölkkruka, sköljde ett glas, torkade det med en Servet, slog det fullt och räckte det rodnande, med nedslagna ögon ut genom fönstret. Den okände drack — och Nektar råckt af HEBES hand, kunde icke smakat honom bättre. Hvar och en lärer lätt gissa, med hvilken värma han nu tackade LISA; dock skedde detta mer med blickar, än ord. Imellertid berättade gumman om sin sorg och sin glädje — om sin mans död, om sin dotters förträffliga egenskaper, om hennes arbetsamhet och barnsliga kärlek. Han afhörde henne uppmärksamt; men hans ögon — behöfver jag väl säga, hvaråt de voro rigtade? — LISA, den blyga LISA blickade blott sållan upp på ynglingen; men hastigare slocknar icke blixten i det svarta molnet, än hon nedslog sina blå ögon mot jorden, då de mötte hans blickar. — "Jag öns-

skar, sade den okände till modren, att er dotter icke sålde sitt arbete till någon annan, än mig. På det sättet behöfde hon icke så ofta lemna er, för att gå till staden; ty jag skall sjelf som oftast komma till er." Vid dessa orden glänste glädjen i LISAS ögon, och förgåfves bemödade hon sig, att dölja det. Hennes kinder strålade, som himlens rodnad om en vacker sommarafon. Hon såg blyg och förlågen på sin vänstra tröjarm, hvilken hon med den högra handen lade i veck.

Gumman antog förslaget med glädje, emedan hon icke såg något orått deruti. Hon försåkrade främlingen, att LISAS lärft och strumpor voro af synnerlig godhet och höllo mycket längre, än andra. Det började mörkna, och den obekante lagade sig till att gå. "Och hvad heter Ni då, min gode, beskedlige herre?" frågade gumman. — Jag heter LOGIN, svarade han — LOGIN, upprepade LISA hemligt, LOGIN; och sade namnet ännu några gånger för sig sjelf,

sjelf, liksom ville hon rått fast intrycka det i sitt minne. LOGIN tog afsked med löfte om återkomst, och gick. LISA beledsagade honom med ögonen, så långt hon kunde. Imedlertid satt gumman tyst och tankfull; ändtligen tog hon dottren vid handen och sade: "ack! LISA, huru god och skön han är! om du en gång fick en sådan brudgum!" — LISAS hela hjerta var våldsamt upprördt. — O! min mor, min bästa mor! — ropade hon — huru vore det möjligt? Han är adelsman; och bland bönder — hon var icke i stånd at fortifara.

Det är ändtligen tid, att göra Läsaren närmare bekant med LOGIN. LOGIN var en ung adelsman, af medelmåttigt stånd och ett naturligen godt, men svagt och låtsinnigt hjerta. Hittills hade han fört en temmeligen lustig lefnad, icke tänkt på något annat än sitt nöje och sökt sällheten i sinnliga njutningar, oftast utan att finna den. Detta hade gjort honom misslynt, och redan började han att knota på sitt

öde. LISAS skönhet hade straxt gjort ett ganska starkt intryck på honom, och som han var ganska bevandrad i romaner och kärleks-poemer, och egde en liflig inbillningskraft, som ofta försatte honom i de — verkliga eller fabelaktiga? — tider, då människorna, efter skaldernas beskrifning, spasserade på gröna ångar, badade i kry-stallkällor, smekte och kysste hvarannan bland rosor och myrten, som dufvorna, och i en lycklig sysslolöshet borttlefde sina dagar; så trodde han, att han nu i LISA funnit det ideal, som hans hjerta sökt. "Naturen — sade han — vinkar mig till njutning af sin rena glädje;" — och derpå beslöt han, att öfvergifva den stora världen — åtminstone på någon tid.

Dock jag återvänder till LISA. Det blef natt. Modren vålsignade sin dotter och önskade hente en *rolig sömn*; men denna gången uppfylldes icke hennes önskan. LISA sof ganska *oroligt*. Den nya gästen uti hennes hjerta, LOGINS bild, stod så liflig för henne, att hon hvarje ögonblick vak-

nade och — suckade. Redan före solens uppgång steg hon upp, och gick till Moskwas strand, der hon satte sig i gräset. Svårmodig betraktade hon det ljusa moln, som uppdunstade från jorden och beströdde naturens gröna klådnad med glänsande daggperlor. Rundt omkring herrskade stillhet och lugn. Men snart väcktes den slumrande skapelsen af den uppgående solen. Det började lefva och röras i skog och buskar. Foglarna uppstående sin morgonsång och flögo ut efter födämmen. Blomstren höjde sina hufvuden, för at insuga ljusets lifgifvande strålar. Men LISA satt ännu lika svårmodig. "Hvad felas dig, stackars LISA? Fordom när du vaknade med foglarné, helsade du, glad som de, den gryende morgonen. Din rena sorgfria själ framglånste i dina ögon, som solens strålar spegla sig i daggens droppar. Och nu sitter du der bedröfvad, och hela naturens glädje blifver främmande för ditt hjerta."

Imedlertid dref en ung herde sin hjord långs utmed stranden och blåste en lustig

visa på sin skallmeja. Då LISA blef honom varse, tänkte hon: "ack! om ändå han, med hvilken mitt hjerta nu är sysselsatt, vore en herde eller en bonde! då skulle han tillåfventyrs nu på samma sätt drifva sin hjord hårförbi. Leende skulle jag helsa honom och vänligt säga till honom: god morgon, min vän! hvart drifver du din hjord? Äfven här växer godt gräs för dina får, och mångfärgade blommor i mängd, för att deraf binda en krans till din hatt. Han skulle då vänligt se på mig, skulle tillåfventyrs fatta min hand — dock, det är tomma drömmar!" —

Herden gick förbi, och försvann med sin brokiga hjord bakom en närbelägen kulle. Hastigt hörde LISA plaskandet af åror. Hon blickade upp, såg en båt, och i båten — LOGIN.

Alla hennes nerver båfvade af glädje. Hon sprang upp och ville gå; men hon förmodade det icke. LOGIN skyndade i land, nårmade sig til LISA, och — hennes dröm-

mar voro till en del uppfyllda; ty LOGIN såg vänligt på henne, fattade hennes hand — och LISA stod der med nedslagna ögon, glödande kinder och båfvande hjerta. Hon saknade mod och styrka, att draga sin hand tillbaka, och då hans mun nalkades hennes rosenläppar, var det henne omöjligt, att vända sig bortt — ack! han kysste henne, kysste henne med sådan värma, att hela världen tycktes stå i låga för henne.

"Söta LISA, sade LOGIN, jag älskar dig!" — Dessa ord nedträngde som himmelsk musik i djupet af hennes hjerta och funno der ett starkt genljud. Hon ville knappt tro sina öron, och - - - dock, jag nedlägger min pensel. Blott det må tilläggas, att LISAS förtjusning utträngde hennes skygga blygsamhet. LOGIN erfor, att han var älskad, håftigt älskad af ett rent, oskyldigt och öppet hjerta.

De sutto i gräset, och rummet dem imellan blef allt mindre och mindre. De sågo hvarannan i ögonen, och upprepade upp-

höriligen de orden: "jag älskar dig!" och så förflöto timmarne som ögonblick för dem. Andtligen besinnade LISA sig, att hennes mor kunde vara orolig öfver hennes uteblifvande. Man måste åtskiljas.

"Ack, LOGIN! sade LISA, skall du äfven alltid älska mig?"

Alltid, söta LISA, alltid!

"Kan du svärja derpå?"

Ja, det kan jag.

"Dock nej! jag behöfver ingen ed; jag tror dig ändå, LOGIN — jag tror dig. Skulle du väl kunna bedraga den *fattiga* LISA? Eller huru — det är ju omöjligt?"

Omöjligt, söta LISA, omöjligt!

"Huru lycklig är jag icke, och huru glad skall icke min mor bli, då jag berättar henne, att du älskar mig!"

Nej LISA, för henne få vi icke uptäcka något.

"Hvarföre icke?"

Gamla människor äro misstänksamma — hon skulle tänka, att det vore något ondt i vårt umgänge.

"Nej, det skall hon visst inte — jag känner henne."

Men jag ber dig, söta LISA, nämn ingen ting för henne.

"Nå väl, jag vill lyda dig, ehuru det gör mig ondt, att dölja något för henne."

De omfamnade hvarannan ännu en gång och åtskildes, sedan de förut gjort aftal, att alla aftnar träffas, antingen vid flodens strand, eller i björklunden, eller vid kajan, och det *ovillkorligen och ofelbart*, det måtte mellankomma hvad som helst.

LISA gick nu; men hon såg väl hundra gånger tillbaka efter LOGIN, som

stod på stranden och stirrade efter henne. Hon inträdde i stugan i en helt annan sinnesförfattning, än hon lemnat den. Hennes ansigte och alla hennes rörelser uttryckte den lifligaste glädje. "Han älskar mig" var hennes enda tanke, och denna tanke var för henne en källa till förtjusning. "O! — ropade hon till sin mor, som nyss var uppstigen — o! hvilken skön morgon är det icke i dag, min mor! huru levande och glädt allt der ute! — aldrig sोंg lärkan så vål — aldrig sken solen så skönt — aldrig doftade blommorna så angenämt, som i dag!"

Gumman kastade på sig sin kappa och följde LISA ut på ången, för att njuta den sköna morgonen, hvilken denna med så intagande färgor hade målat för henne. Hon fann också verkligen densamma ganska angenämt; ty vid hennes dotters småleende, log åfven hela naturen för henne.

"Ack, LISA! — ropade hon — hvad den gode Guden likvål gjort allting vål!

Öfver sextio år har jag redan lefvat i världen, och ändå kan jag aldrig se mig mått på Hans verk — på den klara himlen, hvilken som ett stort tålt år utspånd för oss, och på den sköna jorden, som alla år blir ung på nytt och frambringar nya blommor och nytt gräs. Den gode Fadren i himlen måste likvål mycket älska de syndiga människorna, emedan han så förträffligen inrättat och prydt denna deras boningsplats. Ja, LISA, hvem skulle vål villja dö, om det icke åfven vore mycket ondt på jorden? Men detta har vål också sin vissa orsak. Kanske skulle vi förgåta omsorgen för vårt inre våsende, om icke smärtan och sorgen då och då pråssade tårar utur våra ögon."

Från denna tid sågo LISA och LOGIN hvarannan hvarje afton, sedan gumman gått till sångs. Då sutto de vid stranden af floden, eller spasserade i björklunden, eller lågrade sig under de höga ekar, som kantade en djup, klar dam, belågen frammanför stugan. Den stilla månan, som framblickade genom de löfrika grenarne,

förgyllde hår ofta med sina milda strålar LISAS blonda hår, hvarmed Sefiren eller den ålskades hand lekte. Ofta speglade sig dess bild i flickans af kärleken tårade öga, hvars glänsande pärlor LOGIN med eldiga kyssar borrtorkade. De omfamnade hvar annan — och den kyska, blygsamma CYNTHIA dolde icke sitt anlete: ty deras omfamningar voro rena och oskyldiga.

"När du — hviskade LISA till LOGIN — när du säger till mig: jag älskar dig, min LISA; när du trycker mig till ditt hjerta, och ser på mig med dessa öma blickar; då känner jag mig så säll, så säll, att jag förgäter mig sjelf och hela världen, och ej har annan tanka än dig, min LOGIN, blott dig. Jag kan inte begripa, huru jag förut, innan jag kände dig, kunde lefva nöjd och glad. Nu skulle lifvet, utan dig, vara för mig utan glädje, fullt af ångslan och qual. Utan dina ögon, är den klara månan mörk för mig; näktergalens sång behagar mig inte, om jag icke äfven hörer din röst, och den friska luften är, utan din anda, tung och kväfvande för mig."

LOGIN var förtjust i sin *herdinna* — så kallade han henne — och ju mer hon älskade honom, desto älskvårdare förekom han sig sjelf. Alla hans förra nöjen i den stora verdens lysande kretsar syntes honom nu ett lappri, i jeniförelse med den rena glädje, som ett oskyldigt hjertas *öma vänskap* skänkte honom. Med förakt blickade han nu tillbaka på de usla njutningar, som förut dårat hans sinnen. "Nej — tänkte han — blott med en broders kärlek vill jag älska den ljuftva flickan. Vare det långt ifrån mig, att missbruka hennes ömhet! Endast på dygdens våg finner man sällheten." —

Obetänksamme yngling! känner du våld ditt hjerta? Kan du våld alltid ansvara för dess rörelser? Skall förnuftet alltid beherrska dina känslor?

LISA bad att LOGIN ofta ville besöka hennes mor. "Jag älskar henne — sade den goda dottern — och önskar henne all glädje, och jag tycker, att din anblick måste

göra hvar och en förnöjd och glad.* Också blef verkligen gumman det alltid, då hon fick se LOGIN. Hon talade gerna med honom om sin salig man och om sin ungdoms lyckliga dagar — huru hon första gången såg sin älskade HANS, huru han blef dödligt kär i henne, och huru enigt och ömt de lefde tillsammans. "Ack! — tillade hon — vi kunde aldrig se oss mätta på hvarandra, ända till den bedröfliga stund, då döden ryckte honom utur mina armar." — LOGIN afhörde henne med okonstlad förnöjelse. Han köpte af henne LISAS arbete, och ville alltid betala mer, än hon begärde; men gumman lät aldrig påtruga sig något utöfver det fastställda priset.

Så förflöto några veckor. En afton fick LOGIN vänta på LISA längre än vanligt. Hon kom ändtligen, men sorgsen och med förgråtna ögon.

"LISA, för Guds skull, söta LISA! hvad felas dig?"

Ack! LOGIN, jag har gråtit.

"Hvarföre? jag ber dig!"

Du skall få veta allt. En ung, rik bonde från nästa by friar till mig, och min mor vill, att jag skall gifta mig med honom.

"Och du samtycker?"

Känslolöse! och du kan fråga så? Det gör mig ondt om min mor — hon gråter och beklagar sig, att jag icke vill göra henne till villjes och se henne lugn, och säger, att hon icke kan dö nöjd, förr än hon ser mig gift. Ack! den goda gumman vet inte, att mitt hjerta icke mera är fritt!

LOGIN omfamnade LISA och försäkrade henne, att ingen ting i världen vore honom dyrbarare än hennes sällhet, att han efter modrens död skulle taga henne till sig och att de sedan i ljuf förening skulle lefva på landet, i naturens sköte, som i Paradiset.

Men du kan icke bli min maka? sade
LISA med en djup suck.

”Hvarföre icke?”

Jag är ju bara en fattig bondflicka!

”Du förolämpar mig, LISA. Din vän
frågar icke efter usla förhållanden. Din re-
na, känslofulla, oskyldiga själ gäller för ho-
nom öfver allt annat. Du skall alltid för-
blifva det dyrbaraste för mitt hjerta.”

LISA kastade sig i hans famn, och nu
— slog hennes oskulds dödstimma. LOGIN
kände ovanliga rörelser — aldrig hade LI-
SA förekommit honom så förtjusande; all-
drig hade hennes smekningar gjort sådant
intryck på honom; aldrig hade hennes kys-
sar varit så eldiga. LISA var oerfaren;
hon insåg icke den fara, hvori hon befann
sig. Hon öfverlemnade sig åt honom utan
motstånd, utan fruktan. Natten gynnade
begåren. Ingen stjerna glänste på himlen;
ingen ljusstråle dagade deras orediga kän-

slors förvirring. LOGIN kände en ljuf darr-
ning i hela sin kropp — LISA erfor det-
samma, utan att ana, hvad det betydde,
utan att veta, hvad som felades henne. —
Ack! olyckliga LISA! hvar är din mor?
hvar är din skyddsengel? hvar -- din oskuld?

LISAS förvirring varade i ett några ö-
gonblick. Obekant med de känslor, hon
nu erfarit, frågade hon LOGIN bestört,
hvad som föregått med henne. LOGIN teg,
sökte ord, och — fann inga.

”Ack! — suckade LISA — jag fruktar,
att vi gjort något, som icke är rätt. Jag
trodde, att jag skulle dö; min själ - - -
dock jag kan icke uttrycka det. Men du
tiger, LOGIN? du suckar? Barmhertige
Gud! hvad vill detta betyda?”

Imedlertid hade åskan börjat låta höra
sig. LISA darrade som ett asplöf. ”LO-
GIN, LOGIN! — ropade hon — jag är så
ängslig; jag fruktar, att blixten skall döda
mig, emedan jag tycker mig känna, att jag

är brottslig."— Åskdundret tilltog, och regnet störtade strömvis ned ur de svarta molnen. Naturen sörjde öfver LISAS förlorade oskuld.

LOGIN bemödade sig, att lugna henne, och beledsagade henne hem. Vid afskedstagandet sade hon ännu gråtande: "Ack, LOGIN! öfvertyga mig, att vi ännu framgent skole blifva så lyckliga, som hittills." — Det skole vi visst, söta LISA! — svarede LOGIN — tvifla icke derpå. — "Gud gifve det! — Jag måste väl tro dina ord, ty jag älskar dig; men i mitt hjerta - - - Dock nog! Farväl! I morgon se vi hvar annan åter."

Deras sammankomster fortsattes. Men huru mycket hade icke allt förändrat sig! LOGIN åtnöjdes nu mera ej med LISAS oskyldiga smekningar — en öm blick, en handtryckning, en kyss, ett famntag voro honom nu icke nog — han önskade något mer, och det så länge, att han slutligen icke hade mer öfrigt att önska.

Den

Den som känner människohjertat och anställt betraktelser öfver dess ömaste njutningar, den skall visst komma öfverens med mig derom, att uppfyllandet af *alla* önsknigar, är den farligaste klippan för kärleken. — LISA var nu mera för LOGIN icke, som fordom, en engel, hvars oskuld eldade hans inbillningskraft och upphöjde hans själ. Den platoniska kärleken hade lemnat rum för andra känslor, hvilka icke voro något nytt för honom och öfver hvilka han just icke kunde vara stolt.

Hvad LISA angår, så var hon sjelfva eftergifvenheten. Hon andades blott LOGIN, hon lydde honom i allt, och fann sin sällhet i hans tillfridsställelse.

Andtligen började hon tycka sig merka någon förändring hos LOGIN och sade med en halvesuck till honom: "förr var du gladare, älskade LOGIN! förr syntes du lugnare och lyckligare, och jag fruktade icke, att förlora din kärlek; men nu" — —

C

Mången afton sade LOGIN vid afskedstagandet: "i morgon kan jag icke komma, bästa LISA: jag har angelägna göromål."— Och vid dessa ord framträngde alltid tårar i LISAS ögon.

En gång uteblef han fem dagar i rad. Hon var i den smårtsammaste oro. Den sjette dagen kom han ånteligen och sade med sorgsen min: "LISA, jag måste lemna dig på någon tid. Du vet, att vi ha krig, och jag är i tjänst. Mitt regemente har fått order, att hålla sig marschfärdigt."— LISA bleknade och var nära att dåna.

LOGIN smekte henne under de heligaste försåkringar, att han alldrig skulle upphöra att älska henne, och att han hade det bästa hopp, att efter sin återkomst oupplösligen förenas och oskiljaktigt sammanlefva med henne. Långe teg LISA. Ändtligen fattade hon bittert gråtande hans hand, såg honom med kärlekens hela ömhet i ögonen, och frågade: "Är det inte möjligt, att du kan bli hemma?"

Jo, det är möjligt — svarade LOGIN — men då är jag brännmärkt med vanära, och hvar och en skall förakta mig, som en feg, ovärdig fäderneslandets son.

"Om det så är — utbrast LISA — så gå, gå, hvart Gud vill! Men om du blir på slagtfältet."—

Att dö för fosterlandet är ljuft och ärofullt, goda LISA!

"Då kan jag inte lefva längre."

Men hvarföre skole vi frukta det värsta? Låt oss hellre hoppas, att jag snart frisk och glad återkommer i dina armar.

"Gud gifve det! Hvarje dag, hvarje stund skall jag be honom derom. Ack! hvarför kan jag inte skrifva och låsa? Då kunde du skrifva mig till om hvad som händer dig, och jag skulle svara dig och berätta dig — om mina tårar."

Nej, söta LISA, gråt inte! var lugn och glad och lef för din vän.

"Härde man! jag skulle inte gråta? äfven denna sista tröst vill du beröfva mig? Nej, skild från dig, skola mina tårar icke förr upphöra att rinna, än deras källa är uttorkad, mitt hjerta brustet."

Tänk på det ljufva ögonblick, då vi skole återse hyarann.

"Ack ja! visst skall jag tänka derpå. O! må det snart komma! Dyre, ålskade LOGIN! glöm inte din stackars LISA, som ålskar dig mer, än sig sjelf."

Dock — jag förmår icke berätta hela deras sorgliga samtal. De kommo ändtligen öfverens om den sista sammankomsten för följande dagen.

LOGIN gick äfven att taga afsked af LISAS mor. Den goda gumman kunde icke afhålla sig från tårar, då hon hörde,

att den gode, beskedlige, unge herrn måste ut i kriget. Han påtrugade henne något penningar, under förevändning, att han icke kunde tillåta, det LISA under hans frånvaro sålde sitt arbete till någon annan, emedan det efter aftal tillhörde honom. Gumman utgöt ymniga välsignelser öfver honom. "Gud gifve — sade hon — att Ni kommer lyckligt tillbaka till oss, på det jag än en gång må få se Er, innan jag dör. Tillåfventyrs infinner sig imellertid en brudgumme för min LISA efter hennes smak. Huru mycket skulle det icke fågna mig; om Ni kunde vara med på brölloppet! Och, så mycke Ni vet det, till LISAS första barn måste Ni stå fadder. Ack! huru ifrigt önskar jag icke, att lefva till dess!" —

LISA stod bredvid sin mor och vågade icke upplyfta ögonen. Hvar och en kan lätt föreställa sig, hvad hon i detta ögonblick kände. Men hvem beskriver hennes känsla, då LOGIN för sista gången omfamnade henne, för sista gången tryckte henne till sitt hjerta och sade henne *farväl*? Hvil-

ken rörande syn! Morgonrådnan låg, lik ett eldhaf, utbredd på östra horisonten. LOGIN höll den bleka, darrande flickan i sina armar; under de vidsträckta, löfrika grenarne af en hög ek. Hon tycktes icke kunna öfverleva skilsmässan från honom. Våldsamma snyftningar skakade hennes kropp. LOGIN gret — och slet sig ändtligen ur hennes armar. Hon sönk ned på knå, lyfte sina hopknäppta händer mot himlen och stirrade med oafvända ögon efter den älskade. Han aflågsnade sig allt mer och mer, och försvann ändtligen utur sigte. — Solen gick i detsamma upp, och den beklagansvärda öfvergifna LISA dignade afdånad ned på den fuktiga marken. Då hon åter kom sig före, syntes henne världen dyster och ödslig. Alla nattens skönheter försvunno med den älskade.

”Men — utropade hon hastigt — hvarföre blir jag kvar i denna ödemark? Hvad hindrar mig, att följa min LOGIN? Kriget är mig icke fruktansvärdt. Blott der är förskräckelse och fasa, hvarest min älskade

icke är. Med honom vill jag lefva och dö, och tillåfventyrs skall jag en gång kunna rädda hans dyra lif, med uppoffring af mitt eget. Vänta, älskade, jag flyger efter dig” - - - Och redan hade hon ilande i hans spår tillryggalaggt ett godt stycke, då tanken på hennes mor plötsligen hejdade henne. Hon vände om och släpade sig snyftande till kojan.

Från denna dag förtärdes LISA af saknad och sorg, dubbelt qväljande genom hennes bemödande att dölja dem för sin mor. Blott då blef hennes hjerta något lättare, då hon fick gråta i enslighet och klaga öfver skilsmässan från den älskade. Ofta blandade turturdufvan sitt melankoliska låte med hennes klagan, och någon gång — men blott sällan — upplyste hoppets milda stråle hennes sorgers natt. ”Huru lycklig — utropade hon då — huru lycklig skall jag icke bli, när han återkommer! Huru annorlunda, skall icke då allt bli!” — Vid denna tanke uppklarnade hennes blick, rosorna på hennes kinder lifvades, det flyd-

da smålojet återkom på hennes läppar, hennes ansigtsurag återtogo glädjens uttryck. Så ler den sköna majmorgonen efter ett nattligt oväder.

Tvenne månader hade förflutit sedan LOGINS bortresa, då LISA en gång gick till staden för att hämta rosenvatten åt sin mor, som hade sjuka ögon. På en stor gata rullade en präktig vagn förbi henne; hon blickade upp, och igenkände — LOGIN. "Ack!" skrek hon och störtade emot vagnen. Men denna ilade hastigt förbi och stannade längre fram utanför ett stort hus. LOGIN steg utur och skulle just tråda in i huset, då LISAS armar omfattade honom. Han igenkände henne, och bleknade. Utan att säga ett ord, fattade han henne vid handen och förde henne till sitt rum. Efter att hafva tillstängt dörren, tilltalade han henne: "LISA, omständigheterna ha ändrat sig. Jag skall stå brudgumme. Du måste lemna mig för alltid. Ditt eget lugn fordrar, att du glömmer mig. Jag har älskat dig och älskar dig ännu, det vill så-

ga. Jag önskar dig allt godt. Här har du hundra Rubel. Tag dem (han stack pengarna i hennes kjortelsäck). Tillåt mig, att ännu en gång omfamna dig, och gäck stilla hem." —

Innan LISA hunnit återhämta sig från den förskräckelse, hvori LOGINS ord störtat henne, hade han redan fört henne ut ur rummet och gifvit en betjent befallning, att *beledsaga flickan ut på gatan.*

Mitt hjerta blöder — jag glömmer, att LOGIN är människa, och ville nedkalla förbannelse öfver honom — men min tunga är stelnad — jag kan blott höja en tårad blick mot himlen - - - Ack! hyarföre är icke min berättelse en blott dikt, utan en verklig händelse?

"Det var således en osanning, att LOGIN måste till arméen?" — Nej, han hade verkligen varit der; men i stället för att fåkta mot fienden, hade han spelt kort och förlorat hela sin förmögenhet. — Då det

straxt derpå blef fred, hade han, belastad med skuld, återvändt till Moskwa, der blott ett enda medel, var honom öfrigt, att förbättra sina omständigheter, det — att gifva sig med en rik enka, hvilken likväl var temmeligen till åren. Redan länge hade hon gifvit LOGIN vänliga blickar och nog tydliga uppmaningar; men hennes försök hade hittills blifvit bemötta med förakt. Nu flyttade han i hennes hus, och efter en uppriktig suck, helgad åt minnet af LISA, gaf han henne sin hand. Men kan vål någonting ursågta honom?

På gatan vaknade LISA ur sin förvirring — men till hvilka känslor vaknade hon? "Han har bortjagat mig? — Han älskar en annan? — Jag är förlorad!" — Detta var hennes enda tanke, ofta afbruten af en djup svimning.

En godhertad fru, som gick förbi, stannade, och sökte återbringa den stackars LISA till sansning. Den olyckliga öppnade ändtligen ögonen, uppsteg med bi-

träde af den goda frun och raglade, efter att hafva tackat henne, borrt, utan att veta hvart. "Det kan jag icke öfverleva — tänkte hon — o! om himlen ville nedstörta och krossa mig! eller om jorden ville öppna sig och uppsluka mig! Men ack! himmel och jord åro döfva för min klagan! Ve mig! ve mig!" —

Hon befann sig ändtligen vid den djupa, med höga ekar kringkuggade dammen, som för få veckor sedan varit skådeplatsen för hennes sällhet och förtjusning. Minnet här af skakade håftigt hennes inre, och hennes hjertas utsågliga qual målade sig i hennes förställda ansigte. Hon försänktes i en dyster tankfullhet, som varade några minuter. Därefter blickade hon vildt omkring sig, och då hon icke långt derifrån fick se sin grannes dotter, en femtonårig flicka, ropade hon henne till sig, framtog utur sin kjortelsäck de af LOGIN undfångna penningarne och räckte henne dem med de orden: "var så god, kåra JOHANNA, och lemna dessa penningar till min mor — de

äro icke på orättmätigt sätt förvärfvade — såg henne det — men tillägg äfven, at jag försyndat mig emot henne, emedan jag dolt för henne min kärlek till den grymme — — dock, hvartill tjenar namnet? — Såg henne, att han bedragit mig, och bed henne, att hon förlåter mig — Gud skall såkert hjälpa henné! Kyss hennes händer, som jag nu kysser dina, och såg henne dervid, att den olychliga LISA bedt dig derom. Såg henne ändtligen, att jag — —

Här störtade hon sig i dammen. JOHANNÄ skrek och gret, och försökte att rådda henne — men förgåfves! — Hon sprang nu till byn och gjorde larm. En mängd folk skyndade till dammen och drog upp den olyckliga, men — hon var död.

Detta var den *arma LISAS* bedröfliga ändalyckt. — En gång, när vi deruppe återse hvarannan i ett bättre lif, skall jag visst igenkänna dig, milda, goda flicka!

Man begrof henne nära vid dammen, under de skuggrika ekarne. Ett tråkorss

utmärker stället, der hon är begravven. Ofta sitter jag här melankoliskt tankfull, och betraktar hennes hvilställe. Framför mina ögon krusas dammens spegel af en sakta aftonvind, som suckande genomilar de lumiga grenarna öfver min hjessa.

Då LISAS mor blef underrättad om sin dotters olyckliga död, öfverföll henne en håftig förskräckelse. Hennes blod stelade, hennes ögon slötos — för evigt.

Kojan blef nu tom — och ännu, då den nattliga vinden tjuiter i dess ruiner, säger den vidskepplige landtmannen körssande sig: hör den *arma LISAS* suckar!

LOGIN var ända till sin död olycklig. Han fick veta LISAS bedröfliga öde, och förtärdes derefter småningom af en djup melankoli — han anklagade sig såsom *hennes mördare*. — Ett år före hans död lärde jag känna honom, och han berättade mig sjelf, på LISAS graf, denna bedröfliga historia. — Nu omfamna de hvarannan till äfventyrs, försonade, i evighetens rymder.

FLOR SILIN.

Må Virgilier-sjunga Augusters lof! Må smickrares våltalighet upphöja de Stores lysande egenskaper! — Min blygsamma röst skall tolka den redlige FLOR SILINS värde. Han var väl blott en bonde; men han var, hvad mången Stor icke är — *en ädel man*. En osmyckad berättelse om några hans handlingar, skall vittna om hans rättighet till denna benämning.

Ännu i dag kan jag alldrig utan djup rörelse tänka på det gruffliga år, som i trakten af den nedra Wolga ihogkommes och omtalas under namn af *hungersåret*. Med ångslan påminner jag mig den rysliga sommar; då de af en långvarig torrka brände fälten blott fuktades af det olyckliga landtfolkets tårar. Båfvande tänker jag på den sorgliga höst, då man, i stället för

de, efter fullbordad skörd vanliga glädjesångerna, blott hörde de förtviflade arbetarnes tunga suckar vid anblicken af de toma ladorna; och jag genomtränges af fasa, då jag återkallar i mitt minne den bistra vintrens nöd: hela familjer lemnade sina hus, och vacklade som tiggare omkring på vågarne, och, försmågtände af hunger, stelnade af köld, tillbragte dag och natt under bar himmel. Men för att icke längre plåga den kånslofulle läsarens hjerta, vill jag icke fullborda teckningen af dessa försräckliga scener.

Jag lefde då på en landtegendom icke långt ifrån *Simbirsk*. Ehuru ännu barn, kände åfven jag redan det allmänna eländet, och mina bröders lidande sönderslet mitt låttrörda hjerta.

I en närbelägen by lefde på denna tid FLOR SILIN, en arbetsam bonde, som alltid skötte sin åker bättre, än hans grannar, och åfven derföre hade de ymnigaste skördarne, dem han alldrig behöfde att helt

och hållet sälja. Nu intråffade det svåra året, och alla byns invånare bragtes till tiggarsafven, endast FLOR SILIN undantagen. Dock var fliten icke hans enda dygd. I stället för att nyttja tillfället och sälja sin såd till höga pris, sammankallade han de fattigaste bland sina grannar och tilltalade dem på följande sätt: "Hören, bröder! Er felas såd, och jag har deraf till öfverflöd. Hjelpen mig, att uttröska några tunnor, och tagen sedan så mycket hvar och en behöfver." — Bönderne stodo liksom förstenade af förundran; ty ådelmodet, år, ty värr! en lika förvånande sällsamhet på landet, som i staden.

Ryktet om SILINS vålgörenhet genljuddade i grannskapet, och de utarmade bönderne från kringliggande byar kommo äfven till honom och begärde såd. Den redlige SILIN emottog dem broderligen och afvisade ingen, så länge han sjelf hade något. "På detta sätt — erinrade honom hans hustru — skole vi sluteligen sjelfve bli tiggera-

tiggare." — "Kommer du inte ihog, min goda gumma lilla — svarade SILIN — hvad der står i Bibeln: gifver, så värder eder gifvet?"

Följande året hörde Gud de fattigas klagan och bön, och välsignade skörden. Bönderne, åt hvilka SILIN hade lemnat såd, kommo nu, för att med rånta betala sin skuld. "Du har räddat oss och våra barn från hungersdöden — sade de med tårade ögon till honom — Gud allena kan vedergålla dig denna ädla gärning — vi kunne blott med tacksamhet betala dig vår skuld."

"Jag behöfver nu ingen såd, käre vänner, — svarade SILIN — Äfven jag har haft en god skör!. För öfrigt tacken Gud; ty Han är det, som hulptit er utur nöden, icke jag arme syndare."

Förgåfves påyrkade gäldenärerne, att han skulle emottaga deras betalning. "Nej, — sade han — jag upprepar det ännu en

gång: jag behöfver icke er såd. Har ni något utöfver ert eget behof, så utdelen det bland de olyckliga, som sistledne höst icke måktade uppså sina åkerfållt och derföre ännu lida brist. Sådane finnas i grannskapet. Låt oss hjälpa dem, kåre bröder, så skall Gud derför välsigna oss!"

"Ja, det vilje vi göra — svarade bönderne rörde — vi vilje fördela denna såd bland de behöfvande och dervid säga dem, att de ha dig att tacka för denna välgerning, och att de tillika med oss och våra barn skola bedja Gud för dig."

SILIN höjde sina tårfulla blickar mot himlen — och hvad han i detta ögonblick kände, hvem vågar försöka, att uttrycka det?

En annan gång lades fjorton bondgårdar i en närbelågen by i aska af en håftig eldsvåda. SILIN skickade till hvar och en af de brandskadade två Rubel och en lia. — Korrt derpå afbrände en annan by helt och

hället. De olycklige invånarne, som nästan förlorat allt hvad de egde, togo sin tillflykt till den redlige SILIN; men hans förra välgerningar hade satt honom utur stånd, att så hjälpa dem, som han hade önskat. Han var utan penningar. "Dock — sade han — se här en häst, som jag just icke nödvändigt behöfver. Tagen och säljen den."

För tvenne lifegna flickor, som han i sin egendomsherres namn hade köpt, utverkade han frihetsbref, behandlade dem sedan som älskade döttrar och gaf dem ett hederligt utstyr.

Om du ännu dväljes bland de dödlige, gode menniskovän FLOR SILIN, om du icke redan öfvergått till ett bättre, dig värdigare lif, der den Allgodes hand skall sätta dig högt öfver många Konungar och Furstar, så gör du såkert ännu dina medmenniskor godt och berättigar dig till nya grader i himlen. Kommer jag någonsin åter i den nejd, hvares prydnad du är, skall jag med

vördnad nalkas din hydda och dyrka dygden i dig. Men finner jag dig icke mer i lifvet, så vill jag besöka din graf och fukta den med mina tårar. En enkel sten skall blifva din grafvård. På den skall jag med egen hand rista de orden: "*här hvilat stoftet af en ädel man.*"

Den berömdaste Nation i Europa har helgat ett präktigt Tempel*) åt de stora män, hvilkas talanger ådrogo dem verdens beundran. Alldrig har jag med betäckt hufvud gått förbi detta ställe; men med tårar af den varmaste känsla skulle jag nalkas det tempel, som vore invigdt åt minnet af *ädla människovänner* — och i detta tempel förtjente äfven du en plats, redlige FLOR SILIN!

*) Westminsterklostret i London innehåller, som man vet, berömda mäns grafvårdar.

NATALISA

eller

Bojards dottren.

¶ I Moskwa, det omåtliga Ryska rikets ofantliga hufvudstad, lefde fordom Bojarden MATWEI ANDREEW, en rik och förständig man, sin Zars trogne tjenare och en bland de gästfriaste Ryssar. Han var mågtig, genom besittningen af flera byar och städer; men brukade icke sin makt till sina fattigare grannars förtryck, utan till deras beskydd och försvar — en omständighet, som tillåfventyrs mången i vårt upplysta tidehvarf torde finna osannolik, men som då i sjelfva verket icke var sällsynt. Zaren kallade honom sitt *högra öga*, och detta öga bedrog eller missledde honom alldrig. Då Zaren hade någon vigtig sak att

afgöra, förekallade han alltid sin Bojard MATWEI. Denne lade sin rena hand på sitt rena hjerta och sade: "Den här håller jag för oskyldig, och den der för skyldig — (icke just efter den eller den. Ukasen, utah) — efter mit samvete." — Och alltid instämde hans samvete med Zarens, och med sanningen. Saken blef ofördröjligen afgjord. Den oskyldige höjde sin af tacksamhet tårade blick mot himlen och utsträckte sina hopknäppta händer mot den goda Zaren och den redlige Bojarden, under det den brottslige i aflågsna ödemarker sökte dölja sin vanära. —

En berömlig vana hos Bojarden MATWEI förtjenar i synnerhet att anmärkas, värdig att efterliknas på alla tider och bland alla folkslag. På hvar och en af de stora högtidsdagar, hvilke i Ryssland äro bekante under namn af de *tolf stora Fester*, lät han uti sina rum duka långa bord, satte sig utan för sin dörr och inböd alla förbigående fattiga till måltid. När borden voro fullsatte, gick han in och tog sin

plats bland sina gäster. Nu framsattes de rykande faten, hvilkas vållukt redan förtjuste de hungriga gästerna. Under måltiden talade värden vänligt med dessa, underrättade sig om deras omständigheter, gaf dem goda råd, erböd dem sin tjenst och skämtade med dem förtroligt.

Så njöt i Patriarkernas tid den vördnadsvärde husfadren himlens gåfvor gemensamt med sin familj, och hans hjerta klapade högt af glädje, då han rundt omkring sig i hvarje ansigte läste det lifligaste uttryck af kärlek och förnöjsamhet.

Efter slutad måltid fyllde de måttade fattige sina glas och ropade med en mun och ett hjerta: "gode, gode Bojard och far! tillåt oss att dricka din skål! Så många droppar i glaset, så många lyckliga år må du ännu räkna!" — De drucko, och tacksamhetens tårar föllo på den hvita duken.

Detta var Bojarden MATWEI, Zarens trogne tjenare, mensklighetens ädle vän!

Han var nu sextio år gammal, blodet flöt trögare genom hans ådror och hans hjertas långsammare slag bådade ett nära slut af hans vallfartståg. Men detta störde icke hans lugn; ty det ogenomträngliga mörker, hvori lifvets stig förlorar sig, är blott fruktansvärdt för den lastfulle — den dygdige går det med oförfärdt mod till mötes. Med lugn blick skådar han tillbaka i det förflutna, fagnar sig ännu åt den nedgående aftonsolens sista strålar, och inträder, när afskedstimman slår, med glada, fastän dunkla och obestämda känslor i det obekanta landet. — Så lefde äfven den dygdige gubben MATWEI lycklig. Folkets kärlek och Zarens vänskap förljufvade hans ålders höst. Men den skönaste bland hans glädjeskördar var hans enda, älskade dotter, NATALIA. Redan längesedan hade han begråtit hennes mors död; men den åtkenskapliga ömhetens cypresser utträngdes snart af den faderliga kärlekens rosor. I den uppblomstrande dottren såg han på nytt den älskade makans bild, och i stället för sorgens bittra, brännande tårar, glän-

ste nu ömhetens och glädjens ljufva perlor i den ädle gubbens öga.

På fälten och i dalarne växa många blommor; men ingen liknar i skönhet rosen. Så gafs det väl också, i det för sina döttrars skönhet af ålder berömda Moskwa, många vackra flickor; men ingen kunde jemföras med NATALIA. Hon var mera förtjusande än alla. När hon visade sig i Kyrkan, glömde de frommaste gubbar att göra det vanliga korssteknet, och de fåfångaste mödrar medgofvo henne företrädet framför sina egna döttrar.

SOCRATES påstod, att i en skön kropp äfven bor en skön själ — och SOCRATES var, som bildthuggare och filosof, en kompetent domare öfver *kroppslig* och *andelig* skönhet. Men dermed må vara huru det vill — det är åtminstone visst, att den sköna NATALIA äfven hade en skön själ. Hon var öm som turturdufvan, oskyldig som lammet, och mild som majmorgonen — med et ord, hon ägde alla en väl uppfo-

strad flickas egenskaper, ehuru Ryssarne då förtiden hvarken kände *LOCKE*, eller *ROUSSEAU*, eller *CAMPE*, eller *WEISSE*, eller *MORIZ* — och dertill voro tvenne ganska gällande orsaker: för det första voro desse pedagogiske skriftställare ännu icke komne i verlden, och för det andra visste Ryssarne knappt hvad läsning var; eller att böcker voro till. De uppfostrade sina barn ungefär så, som naturen växterna, det vill såga, de sörjde för deras kropps näring och hemställde allt det öfriga till Försynen — och Försynen var dem gynn- sam och belönte deras förtroende nästan alltid med goda barn, som blefvo deras ålderdoms tröst och glädje.

En berömd Psykolog, hvars namn undfallit mitt minne, har yttrat den mening, att en noggrann bekrifning på en människas dagliga sysselsättningar skulle vara den säkraste karakteristik af hennes hjerta. På denna autoritet vill jag, med den benägne läsarens tillåtelse berätta, huru *NATALIA* tillbragte sin tid. Så snart solens

första strålar framblickade öfver österns rand och göto sitt flytande guld öfver den stilla jorden, vaknade den sköna, uppslog sitt mörkbruna öga mot himlen, korsade sig med den hvitaste marmorhand, som någonsin funnits, steg upp, kastade öfver sig en lätt morgonklädning och trädde fram till det runda fönstret af sitt höga kabinet, för att njuta anblicken af den uppvaknande naturen. Moskwas förgyllda tornspetsar skimrade framför henne i morgonsolens glans, och den tjocka Marieskogen, i hvilken då för tiden alla Nordens vilda djur hade sitt tillhåll, drog sig, lik en dunkel rök, blånande bortt i ett omätligt fjerran. På den andra sidan förföljde hennes hårryckta blickar floden Moskwas slingrande bugter och hvilade med välbehag på enskilda fält och byar, hvarest det arbetsamma landtfolket här och der under glada sånger syntes skynda till dagens sysslor.

NATALIAS hjerta kände vid denna syn en stilla glädje. Hon förstod väl icke att våltaligt prisa naturens skönheter; men hon kunde njuta dem. Hon teg och tänkte

blott: "huru skön är icke morgonen! huru förtjusande är icke nejden håromkring!" Men hon hade ingen aning derom, att hon i sin morgonklädning var skönare än allt, hvad hon beundrade. Hennes unga, af nattens ljufva drömmar uppvärmda blod färgade hennes kinder med den skönaste rosensrodnad. Morgonsolens strålar upphöjde elden i hennes mörka ögon, hennes kastanjebruna hår fladdrade i vårdslösa lockar omkring hennes alabasterhals, och barmens lilljor voro till hälften blottade för Sefirens uppfriskande flågt; men vågade denne smickrare att ännu mer afhölja de skönheters helgedom, som kännaren så mycket beundrar på den mediceiska VENUS, då drog den blyga flickan, rodnande för sjelfva solens blick och luftens sakta tryckning, tåtare tillsamman den fina slöjan, som betäckte hennes kyska barm.

Hon väckte nu sin *Nänka*, *) hvilken fordom varit en trogen tjenarinna hos hen-

*) *Nänka* svarar i visst hänseende emot det Spanska *Duenna*, hvares bemerkelse är mera känd. *Nänkerina*

nes aflidna moder. "Stig upp, bästa *Nänka*! — sade NATALIA — snart ringer det till Kyrkan." *Nänkan* kallade sin fröken *en liten orolig ottefogel*, och lagade sig i sakta mak till, att stiga upp. Men var hon ändtligen en gång påklädd, då betjente hon sin *söta fröken* skyndsamt och gladt. Hon frambar tvättvatten, kammade hennes sköna hår, lade det i flåtor kring hufvudet och omlindade det med ett perlband. Då klockorna rördes, skyndade de till Kyrkan. — "Alla dagar i Kyrkan?" — Alldeles, min läsare! det var så bruket då för tiden, och blott slagregn eller urvåder kunde någon gång afhålla en ung flicka från uppfyllandet af denna pligt. NATALIA drog sig vanligen borrt i en vrå af Kyrkan och bad andåktigt. Dock kastade hon väl stundom hemliga blickar till höger och vänster, för att betrakta sina grannar, ty då gafs det ännu hvarken *Té-Assembleer*,

äro äldre qvinspersoner, hvilka, först såsom *Uppasserskor* för unga flickor och sedan såsom deras *Kammarsfruar* och *Kyskbetsvärderskor*, intaga ett betydligt rum bland de Ryska Förnåmas domestiker.

Baler eller Maskrader, som nu, der man kunde *se* och *bli sedd*. Kyrkan var det enda ställe, der en flicka kunde tillfridsställa sin nyfikenhet.

På hemvägen utdelte NATALIA vanligen några små almosor. Hemkommen skyndade hon alltid först till sin far, för att till morgonhålsning kyssa hans hand. Den vördnadsvärde gubben gret ofta af glädje, då han såg sin NATALIA med hvarje dag blifva skönare, och visste icke, huru han nog skulle tacka Gud för en så dyrbar skänk. NATALIA satte sig nu bredvid honom och sydde, eller spann. Den ömme fadren ville se på hennes arbete; men i stället såg han blott på sin dotter och njöt med stilla förtjusning sin sällhet, att åga en sådan skatt. Den, som icke af erfarenhet vet, hvad faderskänslan vill säga, erinre sig åtminstone, med hvilken glädje han betraktar den brökiga neglikan, eller den hvita jasminen, som han sjelf planterat, med hvilken förnöjelse han ser deras trefnad och huru den tanken hänrycker ho-

nom: "det är mina blommor! jag har planterat och uppfödt dem!" — och han skall deraf kunna göra sig ett svagt begrepp om den sällhet, en öm fader njuter, vid anblicken af ett skönt och vålartadt barn.

Efter en god, rysk middagsmåltid lade sig Bojarden till hvila, och NATALIA fick tillåtelse, att med sin Nänka spassera i trågården, eller på den stora ången, som låg icke långt ifrån huset, på det ställe, der den *röda porten* *) nu höjer sitt stolta hufvud mot skyarne. NATALIA plockade blommor, betraktade med nöje och beundran de mångfärgade fjårilarne, andades med förtjusning de doftande örternas vållukt och köm sedan lugn och glad hem. Der satte hon sig åter till sitt vanliga arbete. Då hon slutat sina göromål för dagen, tillbragte hon åter några timar i trågården eller i fria luften, besökte äfven någon gång en eller annan af sina unga vänner, eller emot-

*) En åreport, upprest vid Kejsarinnan ELISABETHS kroning. Den står mellan *Misniska* och *nya Bosman-naja*, i en af Moskwas mest bebyggda trakter.

tog dem hos sig, hvarest man då förkorrtade tiden med vånskapliga samtal och berättelser.

I dessa sällskaper deltog äfven den redlige Bojarden, när inga husliga eller embets-göromål derifrån afhöllo honom. Hans gråa skågg skrämde icke de unga flickorna; ty han skämtade med dem och berättade för dem den stora WLADEMIRS och andra namnkunniga ryska hjeltars bedrifter.

Om vintren, då trågården och ången icke kunde besökas, åkte NATALIA på slåda och deltog i de nöjen, som njötos inom den lilla kretsen af hennes leksystrar, der man genom oskyldigt skämt och löje sökte förjaga ledsnaden. Nånkorna uppgofvo åtskilliga lekar och tidsfördrif. Man sprang blindbock, man lekte gömleken, man sång; man skämtade, utan att sära blygsamheten och anständigheten; man skrattade, utan att förolämpa någon. Mot midnatten skildes man åt, och NATALIA njöt i sömnens

nens armar den lufva hvilan, som är ungdomens och oskuldens lyckliga lott.

Så lefde NATALIA ända till sitt sjutonde år. Ångarne beklåddes åter med gräs och blommor, lärkan började låta-höra sig och höjde mer och mer sin flygt, då NATALIA en dag satt vid fönstret och såg foglarne hoppa från gren till gren, såg dem förena sina näbb liksom för att kyssas, och sedan försvinna i dunklet af de löfrika grenarne. För första gången anmärkte nu NATALIA, att de alltid flögo *parvis*, suttu *parvis* bredvid hvarandra, och försvunno *parvis* bakom löfven. Hon kände vid denna upptäckt en besynnerlig rörelse. Liksom rörd af en trollstaf, var hon på en gång förändrad. Full af trångtan blickade hon omkring sig, som om hon sökt någon; men ty värr! upptäckte hennes försmågtande ögon ingen annan, än den gamla Nånkan, som slumrade i en vrå af rummet. Hon suckade, och tårar framsmögo sig i hennes ögon. Hon kände en viss ångslan,

en viss saknad. Ingen ting var henne till pass; ingen ting fågnade henne nu mera. Hon våckte ändtligen sin Nånka och klagade öfver hjertklappning. Gumman gjorde sitt korsstecken och förbannade i fromma uttryck de onda ögon och tungor, som genom orena blickar och falskt, afundsamt beröm förordsakat hennes *söta fröken* hjertklappning; *) ty hon var fast öfvertygad, att detta var enda orsaken till NATALIAS opasslighet. Goda gumma! du har väl redan lefvat temmeligen länge i världen, men likväl är du ännu okunnig om många saker — eller har du kanhända glömt dem? Kommer du icke mera ihog, hvad flickor vid en viss ålder börja känna? Kan du icke gissa, hvarföre den förr så muntra NATALIA nu hänger hufvudet? — Ack! det är — *behovvet att älska!* — det, det är hennes enda sjukdom, det är orsaken till hennes hjertklappning!

NATALIA kunde icke sjelf göra sig reda för de nya, besynnerliga och dunkla

*) En påbektro, äfven i Sverige känd och underhållen bland den enfalldiga Allmogen.

känslor, som genomströmade hennes själ. Hennes inbillningskraft skapade de underbaraste bilder, af hvilka hon förstod ganska litet! Mången gång förekom det henne till och med vakande, liksom svåfvade i ett ljusst fjerran en tjusande gestalt, som med himmelskt löje vinkade henne. Med utbredda armar ilade hon ditåt — men den var försvunnen, och med ett gällt *ack!* lät hon de utsträckta armarna falla. En annan gång befann hon sig, i drömmen, på förgården till ett tempel, der flere tusen par män och qvinnor med milda, glada miner spasserade af och an. Hon ville intråda, men en osynlig hand höll henne tillbaka och en okänd röst hviskade henne i örat: "*dröj på förgården, till dess du vid en älskares hand kan intråda i templet; ty för alla ensamma är det tillslutet!*"

NATALIA förstod alldeles intet af denna dröm. Hon var sig sjelf en gåta. Hon visste icke, hvad hon egentligen önskade, och dock kände hon tydligt, att något fela-

des henne — att hon längtade efter något. — Ja, goda flickor, så är det! Omöjligt kunnen J vara lyckliga, om edert lif framflyter som en enslig bäck! Utan en ålskad vän blir världen för er en ödemark, och edra leksystrars glada röster, foglarnes muntra qvitter skola förekomma er som dystra toner af den sorgligaste ensamhet och besvaras af edra suckar. Förgåfves skolen J bemöda Er, att tillfredsställa eder inbillning med diktade drömbilder; förgåfves skolen J villja fylla edert hjertas tomhet med vånskapens känslor; förgåfves bland edra leksystrar söka ett föremål för eder ömhet — Nej, nej! edert hjerta trångtar efter något annat; det söker ett hjerta, som med passion öppnar sig för det samma, som, genomträngdt af en annan mera glödande känsla, förmår upptända en lika eld. Och detta finnen J hvarken hos CHLOE, eller hos DAPHNE, hvilka, liksom J, önska och söka, utan att finna. — Nej, blott i den myrtenlund, der, sörjande och ensam, en blond yngling sitter och i klagande toner gifver sitt beklämda hjerta

luft — blott der kunnen J finna, hvad J söken; och hvarförutan eder ungdom icke skulle vara annat, än en svår, orolig dröm. — Dock, återkommom till NATALIA.

Bojarden MATWEI märkte snart, att NATALIA icke mer var densamma som förut, och hans fadershjerta fylldes af oro och bekymmer. Han underrättade sig ömt och sorgfälligt om hennes tillstånd, och slöt ändtligen af hennes svar, att hon var sjuk. Straxt affärdade han en ridknekt till sin hundraåriga Tant, som lefde i den dystra Muromsskogen, mer bland vargar och björnar, än bland menniskor. Hon plågade der samla läkande örter och rötter och var vidt och bredt i rop, såsom den klokaste och skickligaste läkarinna; ja, pöbeln höll henne för ett undergörande helgon. Till henne skickade nu Bojarden MATWEI bud och låt bedja henne, att genom sin konst återskänka NATALIA helsen, och honom lugnet och glädjen. Följden af denna beskickning har, oakadt alla efterforskningar, icke kommit till min

kunskap; och i sanning fordra också nu viktigare händelser vår uppmärksamhet.

Tiden flög då lika hastigt, eller smög lika långsamt, som nu — ett år var snart förflutet. Fålden voro åter snöbetäckta och köldens strånga drottning satt åter på sin ists tron och hemsökte Ryssland med frost och snö, då NATALIA en gång, efter vanligheten, befann sig i Kyrkan och vid en nyfiken sidoblick på den kringstående mängden blef varse en yngling i mörkblå rock med förgyllda knappar, hvilken som en Konung höjde sig öfver de öfriga. Hans eldiga, genomträngande öga mötte hennes. Hon rodnade, och tusen röster ropade i hennes hjerta: *det är han!* — Hon nedslog ögonen — dock blott några minuter. Hennes blickar rigtade sig, utan att hon visste derom, oupphörligt på honom. Han syntes henne vara originalet till den sköna bild, som så länge sysselsatt hennes inbillningskraft, och han förekom henne derföre som en ålskad bekant. Ett nytt ljus bestrålade hennes inre, och det tycktes

henne, att morgonsolens glans väckt henne, men att hon, efter mångfaldiga och besynnerliga drömar, icke rått kunde komma sig före och blifva lugn. — "Så gifves det då verkligen, tänkte hon, en så skön yngling i världen? Hvilken växt! hvilket behag! hvilken vänlig, intagande blick! och dock --- blända icke hans ögon, som blixten? Jag fruktar att möta hans blickar — han ser på mig — han vänder icke en gång ögonen ifrån mig när han beder — sannolikt känner han mig — sannolikt har äfven han trånats, sört och trångtat efter något; och då har min bild visat sig för honom, som hans för mig." — Under dylika sjelfsamtal hade tiden hastigt försvunnit för NATALIA. Gudstjensten var slutad, och Nånkan hade väl redan tio gånger ryckt sin fröken i klådningsen och hviskat henne i örat, att det vore tid att gå — men den *söta fröken* stod orörlig; ty äfven den obekante rörde sig icke från sitt ställe. De sågo på hvarannan och — suckade.

Denna stumma scen varade några minuter, och den gamla, korrtsynta Nånkan

merkte ändå ingenting; hon trodde, att NATALIA var fördjupad i en andåktig bön. Ändtligen skramlade Kyrkvaktaren med nycklarna, detta återbragte NATALIA från sin hänryckning; hon gick. Den unga mannen följde henne tått i spåren. NATALIA snafvade, förlorade några gånger nåsduken och måste följaktligen vända sig om, för att upptaga den. Ynglingen stannade, satte sin gördel tillrätta och betraktade der vid NATALIA så uppmärksamt, att han, oaktadt den bittra kölden, glömde att sätta på sig sin båfvermössa.

NATALIAS enda tanke var nu — ynglingen med den blåa rocken och de förgyllda knapparna. Hon var väl icke mera sorgsen, men också icke alldeles munter. Hon liknade en menniska, som ändtligen utforskat, hvori hennes lycka består, men ännu blott har en svag förhoppning, att någonsin hinna målet för sina önskningar. För öfrigt åt, drack och sof hon litet, på ålskandes vis, så att det väl nu mera icke kan betviflas, att hon var kår i den unge obekante.

Då NATALIA efter måltiden, under sin fars middagssömn, var uti kammaren med sin Nånka, satte hon sig vid sitt favoritfönster och öppnade munnen, för att såga något; men i detsamma blickade hon åter förlågen på de frusna rutorna och bragte sitt perlband i ordning. Ändtligen nedslog hon ögonen och frågade med sakta, darrande röst Nånkan, hvad hon tyckte om den unge mannen i Kyrkan. Gumman svarade: "Ja, Gud vet, det var mycket ungt folk i Kyrkan — hvilken ung man menar Ni då?" — Den skönaste bland alla. — Nånkan visste nu lika mycket, som förut. NATALIA beskref ynglingen omständeligare, utmärkte stället der han stått, och sade ändtligen, då Nånkan ändå icke kunde begripa något, att hon mente den, som följde dem vid utgången ur Kyrkan. Men gumman försäkrade helt likgiltigt, att hon icke blifvit honom varse. NATALIA drog på axlarna och undrade, huru det var möjligt, att icke se honom.

Följande dagen var NATALIA den första i Kyrkan; men ynglingen kom icke.

Åfven tredje dagen uteblef han, och den kånslofulla Bojard-dottren blef nu verkligen sjuk. Hon kunde knappt hålla sig på benen, och likväl sökte hon att dölja sitt hjertas oro för fadren och Nånkan. Blott om natten lemnade hon sina tårar fritt lopp. "Grymme, suckade hon, hvarföre döljer du dig för mina ögon, som oupphörligt söka dig? O! jag olyckliga, jag dör, och han faller icke en gång en tår på min graf!"

Hvarföre, ack! hvarföre uppkommer den skönaste, den saligaste af alla böjelser under oro och qual? Hvar finnes den ålskande, som icke i nytändningen af sin kärlek suckat, som icke i början klagat öfver brist på genkärlek?

Fjerde dagen, oaktadt den stånga kölden och sin svaghet, besökte NATALIA åter Kyrkan. Hennes fars böner, hvars blotta vink annars var en befallning för henne, förmådde icke tilbakahålla henne. Hon var åter den första i Kyrkan. Upp-

hörligt blickade hon åt dörren. Ändtligen kom någon; men det var icke han — åter någon — ändå icke han — den tredje, den fjerde — icke han. Men på en gång för liksom en elektrisk stöt genom alla hennes nerver — det var han! han, hvars bild var outplånligt intryckt i hennes själ. Hon vacklade — det mörknade för hennes ögon — hon måste fasthålla sig vid Nånkan. Den obekante helsade de kringstående höfligt, men NATALIA med utmärktare aktning. En sorglig blekhet låg på hans ansigte, men hans ögon strålade ännu eldigare än förut. Hans blickar hvilade oupphörligt på NATALIA, hvars behag förhöjdes genom hennes hjertas glada kånslor. Han suckade ofta så högt, att hon kunde höra det, och, oaktadt hennes anspråkslösa blygsamhet, gissade hon lätt orsaken till hans suckar. Gudstjensttimman förflöt för NATALIA som en salig minut. Hon lemnade Kyrkan sist, och henne följde ynglingen. Hon såg sig, än öfver högra än öfver vänstra axeln, om efter honom; ty ålskande kunna alldrig se sig mätta på hvar-

andra. Ankommen till dörren af sin fars hus blickade NATALIA för sista gången efter den älskade ynglingen och tog med en öm blick afsked af honom. Dörren tillslöts efter henne, och hon tyckte sig höra honom sucka — åtminstone suckade hon själf.

Denna gången hade Nånkan varit mera uppmärksam. Hon började själf tala om den sköne okände, som hade följt dem ända till huset. Hon berömde honom med mycken värma, fann en särdeles likhet mellan honom och hennes salig son, trodde att han visst måtte ha goda föräldrar, och önskade ändtligen, att hennes *söta fröken* en gång måtte få en sådan brudgumme. NATALIA rodnade. blef tankfull och svarade *ån ja ån nej*, utan att veta, hvad hon sade.

Följande dagarne var ynglingen alltid i Kyrkan, och följde NATALIA på henvången ända till husdörren, der man med de ömaste blickar tog afsked af hvarannan. — Men människohjertat — och i synnerhet en älskande flickas hjerta — är ett underligt

ting. Det som i dag tillfredsställer det samma, är i morgon förlitet. Det önskar oupphörligt mer och mer. Så var NATALIA nu redan icke mera nöjd dermed, att hon såg den sköne okände och låste hans kärlek i hans blickar. Nej, hon ville äfven höra hans röst; hon önskade — Gud vet hvad allt hon mera önskade. — Hon irrade åter sorgsen omkring, och då och då öfverraskade man henne gråtande. O! öde; öde, skall du då icke snart förbarma dig öfver henne? skall du då låta den ljuftva flickan trånas till döds?

En gång emot aftonen, då Bojarden MATWEI icke var hemma, hörde NATALIA, att husdörren öppnades. Hon såg ut genom fönstret — och arbetet föll henne utur händerna — den sköne okände stod utanför dörren. "Nånka, Nånka! — ropade hon med svag röst — hvem är det?" — Nånkan såg efter — och gick leende ut.

"Han är här? Nånkan ler — hon går till och med honom till mötes? — Min Gud!

hvad betyder detta?" tänkte NATALIA. Hennes hjerta flög till ynglingen, och hon hade gerna sprungit efter Nånkan, om ej en viss skygghet qvarhållit henne. Men hon var högst orolig. Ån steg hon upp och gick omkring; ån satte hon sig åter och började arbeta. Minuterna voro för henne år - - "alldrig återkommer den Nånkan!" — Ändtligen öppnades dörren. Hela hennes kropp darrade - - men Nånkan kom ensam. Hon såg leende på NATALIA, dock utan att säga ett ord. NATALIA ville ej heller börja att tala — blott genom förlåagna blickar frågade hon hvad hans besök hade att betyda och hvar han nu var. Men gumman, som fann ett elakt nöje uti att se NATALIAS tillväxande otålighet, teg länge. Ändtligen började hon: "vet Ni hvad, min fröken? den unge mannen är sjuk" — Sjuk? hvad felas honom? — frågade NATALIA förskräckt. — "Han är ganska sjuk — fortfarande Nånkan — den stackarn har sådan hjertryckning, att han hvarken kan äta, dricka eller sova. Han ser ut som ett lik

och kan knappt hålla sig på benen. Man har sagt honom, att jag skulle veta ett medel mot hans sjukdom, och så har han kommit hit och beder mig med tårar om hjälp. Tro mig, min fröken, det gör mig hjertligen ondt om den ädle unge mannen!" — Ack ja, mig ock, mig ock! — men — är han redan borrta? — "Nej, han väntar på läkmedlet —" Väntar? hvar då? — "I förstugan" — För Guds skull! i denna kölden låta en sjuk vänta i förstugan! Och dessutom är ju der ett ganska starkt drag. — "Nå, hvad skulle jag då göra? hvart skulle jag imedlertid föra honom; medan jag tillredde läkmedlet? Vålan, vill Ni tillåta mig, att föra honom hit, så är jag säker att det skulle hafva en god verkan. Han synes mig vara en rätt god och ädel människa. Dessutom är er far icke hemma och i skymningen kan ingen blifva honom varse." — NATALIA darrade och stammade med bruten röst: jag tror det skulle — dock som du vill — du förstår det bättre.

Nånkan öppnade dörren — och ynglingen störtade till NATALIAS fötter. Hon

uppgaf ett gällt rop — det svartnade för hennes ögon, hennes armar föllo domnande ned, hennes hufvud sönk mot bröstet. Men ynglingens tilltagsenhet förjagade den hotande svimningen. Han fattade hennes nedfälda händer och höljde dem med kysar. Ja, han vågade till och med, att med sin mun nalkas hennes rosenläppar, och hans omarmningar voro så eldiga, att gumman förskräckt utropade: "Herre, herre, glöm icke vårt aftal!"

Då NATALIA åter uppslog sina mörkblå ögon, mötte de hans, som nu voro hennes ganska nära, och i begges stod det starkaste uttryck af den mest glödande kärlek lifligt måladt. NATALIA höjde med möda sitt hufvud, och hennes tryckta bröst framprässade en djup suck. Nu började ynglingen att tala, och förklarade för NATALIA i känslans rena språk, med enkla men öm och starka ord: huru han sett henne, huru han förälskat sig uti henne, huru han icke kunde lefva utan hennes

kär-

kärlek. NATALIAS mun teg, men hennes blickar talade desto flitigare. Främlingen önskade likväl äfven att höra en muntlig försäkran om hennes kärlek. Han kastade sig på nytt för hennes fötter och utropade med håftighet: "NATALIA, älskar du mig? Ditt svar afgör mitt öde. Genom detta svar blir jag antingen den lyckligaste bland alla människor, eller blir den brusande Moskwa min graf!" — Ack! min fröken — ropade den medlidansamma Nätkan — såg honom då snart, huru mycket Ni håller af honom — Ni vill inte göra honom olycklig för tid och evighet? — NATALIA lade sin hand på ynglingens axel och hviskade med öm röst till honom: Ja, du är obeskrifligt dyrbar för mitt hjerta — o! att jag vore äfven så dyrbar för ditt! — Hon höjde sina tårade blickar mot himlen och vände sig sedan åter till den förtjuste ynglingen, som flög i hennes famn. Hvad de i detta ögonblick kände, förstår blott den, som någonsin sett, huru tvenne dygdiga älskande för första gången omarma

F

hvarannan, huru den kyska flickan vid kärlekens starkare bud glömmer den strånga blygsamhetens lagar och kärleksdrucken hvilar vid den ålskades bröst. — Den gamla Nånkan gret af glädje, och glömde att erinra ynglingen om aftalet. Det skulle ock varit öfverflödigt; ty oskuldens skyddsengel var osynligt närvarande i NATALIAS rum.

Efter några ögonblicks stum förtjusning, upptäckte NATALIA tårar i ynglingens ögon. — "Du gråter?" frågade NATALIA ömt, i det hon låt sitt hufvud nedsjunka på hans axel. — Jag måste helt och hållet öppna för dig mitt hjerta — svarade han — ty ännu är jag icke fullkomligt säker om min lycka. — "Hvad felas dig ännu?" frågade NATALIA otåligt. — Lofva mig, ålskade NATALIA, att uppfylla min önskan. — "Säg den blott; jag skall göra allt hvad du vill." — I denna natt, då månan går ned, och de tidigaste tupparne börja gala, skall jag med en slåda komma hit till dörren, för att afhämta dig. Se, det är min önskan! — "Att afhämta mig?"

Hvart?" — Först till Kyrkan, för att vigas, och sedan till min boning. — "Hvad? utan att säga min far något derom? utan hans tillåtelse? utan hans välsignelse? Evige Gud! hvilken fordran! Jag skall i hemlighet lemna min fars hus? Hvad skall blifva af honom? Sorgen skall döda honom, sorgen öfver hans ovärdiga dotter; jag skulle blifva orsaken till hans död. O! min ålskade, hvarföre icke vid hans fötter anhålla om hans faderliga samtycke till vår förening? Han skall visst icke vågra oss sin välsignelse. Han skall älska dig; han skall välsigna oss och sjelf ledsaga oss till altaret." — Ja, en gång skole vi kasta oss för hans fötter och bedja om hans välsignelse; blott icke nu; ty nu kan han icke samtycka till vår förbindelse. Till och med *mitt lif är i fara*, om han nu lär känna mig. — "Ditt lif i fara? Det är mig obegripligt. Huru heter du då?" Jag heter ALEXEI. — "ALEXEI? O! detta namn har jag alltid tyckt om! Nå, kära ALEXEI, hvad skadar det, om min far får veta, att

du heter så?" — Jag skall såga dig allt, om du samtycker, att göra mig lycklig. Ålskade, dyra NATALIA, tiden flyr, jag måste bort, fatta ditt beslut. Men på det att din far, hvilken jag med barnslig kärlek vördar, icke må tro sin dotter förlorad och förtäras af sorg, så villje vi kvarlemnade ett bref till honom, hvaruti jag berättar, att du lefver och är frisk och att han tillåfventyrs snart skall återse dig. Hvad beslutar du NATALIA? mitt lif eller min död? — Vid dessa ord, uttalade med stark, genomträngande röst, såg han med det lifligaste uttryck af ömhet NATALIA i ögat. — "Du frågar ännu?" sade NATALIA, hvars hjerta icke längre kunde emotstå honom. — "Har jag icke lofvat att följa dig? Vål är jag ifrån min spådaste barndom van att älska min far — dig har jag först för en kort tid sen lårt känna; men mitt hjerta — Gud vet, huru det kommer till — mitt hjerta är ändå dig mera tillgifvet." — Snyftningar kvåfde hennes röst.

Hånryckt af glädje omfamnade ALEXEI henne. Han tog en ring af sitt finger och

satte den på hennes med orden: *du är min!* Derpå lemnade han hastigt rummet, och Nånkan beledsagade honom öfver gården.

Den som tadar NATALIA därför, att hon ut i verlden följer en okänd yngling, som hon blott några gånger flygtigt sett, om hvilken hon icke vet mer, än att han älskar henne; den som icke begriper, huru hon kan öfvergifva den bästa, den ömaste far, och anförtro sitt öde åt en främling, för hvars rättskaffenhet hon icke har annan borgen, än sitt eget oerfarna hjerta: den må tillåfventyrs äga många andra dyrbara kunskaper — men *kärleken* känner han visserligen icke. Ack! denna glödande passion förvandlar ofta den dygdigaste till en förbrytare; och den älskande, som aldrig förnärmade dygdens lagar, må skattas lycklig, ty hans böjelse var icke i strid med dygden; men i motsatta fallet måste den senare vanligen rymma fältet, som människohjertats tideböcker på hvarje blad visa.

Hvad Nånkan angår, hvilken ynglingen genom åtskilliga kostbara skänker för-

stått att bringa på sin sida, så är hennes förhållande mindre ursågtligt. Guldets glans, som har en så mäktig trolkraft att förblända och tjusa gammalt folk, gullet, gullet hade förmått henne att glömma, det hon öfver fyrti år gjort skål för berömmet af årlighet och trohet i Bojardens hus. En okänd tillintetgjorde blott med en hand full af denna förföriska metall hennes tillgifvenhet för ett hus, i hvilket hon njutit så mycket godt. Dock måste man göra henne den rättvisan, att hon lät ynglingen på heder och samvete lofva, att gifta sig med hennes *söta fröken* och att icke missbruka hennes kärlek och oskuld.

Då ynglingen var borrt, stod NATALIA en stund försänkt i en djup tankfullhet. De håftigaste rörelser bestormade hennes förut så lugna själ. Dock blandade sig deruti icke det minsta tvifvelsmål om ALEXEIS redlighet. Vål lät då och då utur djupet af hennes hjerta en röst höra sig, som sökte besegra hennes beslut; men i samma hjerta svarade straxt en annan,

ännu starkare röst, som talade för den älskade.

Då Nånkan åter intrådde i rummet och merkte sin *söta frökens* oro, sökte hon intala henne mod och tröst. Hon önskade henne lycka att hafva funnit en så skön brudgum, och bevisade henne utur den Heliga Skriften, att, liksom mannen måste öfvergifva fader och moder och blifva när sina hustru, så måste också qvinnan öfvergifva och glömma fader och moder och blifva när sinom manne. — "Glömma?" — afbröt NATALIA henne — nej, aldrig, aldrig skall jag glömma min goda far. Alltid skall jag tänka på honom och bedja för honom. Och ALEXEI har ju åfven försäkrat mig, att vi snart skole återvända och kasta oss för hans fötter. Är det icke sannt, det sade han, kära Nånka?" — Jo — svarade gumman — och hvad han säger, det är säkert. — "Ja, det är säkert!" ropade NATALIA med klarnande blickar.

Bojarden MATWEI hemkom denna afton ovanligt sent, och som han trodde, att

hans NATALIA redan sof, så gick han genast på sin kammare. Men NATALIA tänkte på ingenting mindre, än att sofva. Hennes själ var sysselsatt med den ålskade, hvars ankomst hon med otålighet väntade. Ännu lyste månen, som fordom var hennes blickars käraste möte, men hvars sken nu var henne motbjudande. "Huru långsamt — suckade hon — huru långsamt smyger han sig icke fram öfver himlahvalfvat! O! skynda, skynda, gode måne, till målet af din bana! ty när du döljer dig, kommer han, att afhämta mig." Ändtligen blef hennes önskan uppfylld. Månen gick ned — tupparne började att gala, och det klappade sakta på husdörren. "Nänka, Nänka, skynda fort, han är här!" — Nänkån gick, och återkom med ynglingen. NATALIA störtade i hans fämn. "Här är brevet till din far," sade han. — O! läs det, jag ber dig, hvad har du skrivit? — ALEXEI uppvecklade papperet, och läste följande: "Jag älskar din dotter utsågligt. Du skulle icke hafva samtyckt till vår förbindelse. Hon följer mig. Förlåt oss.

Kärleken är mågtigare än allt. Tilläfventyrs finner du mig en gång vårdig, att vara din son." — NATALIA tog papperet, och ehuru hon icke kunde läsa, så betraktade hon det likväl med rörelse och hennes tårar föllo derpå. "Tilllägg ännu — sade hon — att jag ber honom icke sörja; att detta papper är fuktadt med mina tårar, och att han antingen måtte glömma, eller förlåta mig."

ALEXEI tog en blyartspenna ur fickan, skref ännu NATALIAS ord i brevet och lät det ligga på bordet. NATALIA insvepte sig i sin råfskinspåls, tog den heliga bild, som hon fått af sin mor tillika med hennes välsignelse, gaf ynglingen handen och lemnade med en suck det kära rummet. På gatan såg hon sig ännu en gång om efter det faderliga huset, steg sedan hastigt upp i slådan, tryckte den ålskades hand och utropade: "jag är din! för mig hvart du vill." — Slådan flög redan gatan framåt, då den flåsande och hostande Nänkåns gnällande röst ropade dem. De stannade. Hon

framstånade med jemmerlig ton: "vill Ni då lemna mig kvar? ack! jag olyckliga! hvad skall det bli af mig?" Hon hade dröjt något i rummet, för att inlägga några dyrbarheter, och det unga paret hade i förjusningens yrsel alldeles glömt henne. Gumman satte sig nu knotande i slådan. De raska hästarne trafvade af; och inom en fjerdedels timma hade de lemnat Moskwa ur sigte.

Till höger om vägen syntes ett matt ljussken. Kusken styrde ditåt, och de anlände snart till en liten träkyrka. ALEXEI förde sin ålskarinna in uti detta oansenliga tempel, som visserligen var temmeligen olik det, hon hade sett uti drömmen. En enda liten, dunkelt flämtande lampa upplyste detsamma. En gammal prest emottog dem med denna hålsning: "Välkomna, kåra barn! Jag har redan länge väntat på er — se, min sonson är redan insomnad." Han väckte gossen, som sof i en vrå, och började vigseln. Fastån kor-sången blott utgjordes af denna halfsofvande gossen, hvil-

ken vid hvarje buller som vinden förorsakade i de bräckta fönsterrutorna, förskräckt båfvade tillsamman och kom af sig, så voro likvål ALEXEI och NATALIA ganska andåktige; och då de aflade trohetslöftet, sågo de på hvarandra med de ömaste blickar, och tårar af rörelse och glädje tillrade utför deras kinder. Efter slutad vigsel tilltalade den gamle vördnadsvärde presten dem så: "Jag vet icke hvilke J åren, och behöfver icke veta det. Men i den store Gudens namn, hvilken nattens mörker och stormens brak förkunna för oss, den Gudens, som sraffar den fräcke syndaren och belönar den gode och dygdige, lofvar jag eder sällhet och vålsignelse, om J fortfaren, att ömsesidigt ålska hvarannan. Ty makars kärlek är helig och Gud behaglig. Gån i frid!" — Derpå vålsignade han dem, och de kysste med vördnad hans skrumpna hand.

De stego åter i slådan, och fortsatte sin resa. Vinden hade vål hår och der igenblåst vägen med snö; men de raske

håstarne flögo som pilar genom drivvorna. Vågen förlorade sig snart i en mörk skog, der intet spår mer kunde skönjas. Den gamla Nånkan darrade af fruktan; men NATALIA var lugn, ty hon satt ju bredvid sin ålskade, hvilken med handen sorgfälligt undanböjde alla qvistar, som hotade att sära hans sköna makas ansigte. Ömt omfattade han henne, då slådan lutade åt sidan, och med brännande kyssar sökte han oupphörligt att uppvärma hennes ömtåliga kinder.

De hade nu redan flera timmar farit i skogen. Håstarne voro uttröttade och orkade knappt långsamt draga sin börda genom den djupa snön. NATALIA frågade med sakta röst och en öm handtryckning: "äre vi icke snart framme på bestämd ort?" — ALEXEI såg sig omkring och försäkrade, att de snart nåkades hans boning. De anlände också verkligen efter några minuter till en öppen plats, midt på hvilken stod en liten byggnad, omgifven af ett högt plank. Sex eller sju karlar, beväpnade

med hirsfångare, temmeligen villda till utseendet och försedda med hvar sitt bloss, skyndade ut derifrån och välkomnade dem. Den gamla Nånkan, hvilken redan det lilla huset midt i skogen förefallit misstänkt, råkade nu vid anblicken af dessa fruktansvärda människor och deras hirsfångare, i största förskräckelse och ångest. Hon knäppte ihod händerna och skrek: "Ack! — Gud! — vi äre förlorade — röfvare!"

NATALIA, förskräckt af Nånkans rop, frågade med någon oro, men med fullt förtroende till sin ålskades redlighet: "hvar äre vi?" — Den unge mannen kastade en vred och hotande blick på gumman, såg sedan ömt och gladt på NATALIA och sade mildt leende: "Frukta intet! du är hos goda menniskor." — Dessa ord voro tillräckliga, att fullkomligen lugna NATALIA; ty huru skulle hon vål, efter denna försäkran af sin ålskade, ännu kunnat frukta något?

De inträdde i huset. Detta bestod af tvenne afdelningar. "Den ena sidan — sa-

de ALEXEI — är mitt folks, den andra min boning." ALEXEIS hållt hade tvénne rum, af hvilka det första var möbleradt med lassar, svärd och all slags rustning; men det andra, i hvilket stod en stor sång, hade ingen annan prydnad än en MARIEBILD, framför hvilken en lampa brann. NATALIA uppställde här åfven sin helgonbild och gjorde sedan leende en djup kompliment för vården. Denne fjåskade bestållsamt omkring sin sköna hemförda brud, tog af henne pålsen och värmdde hennes händer med sitt andedrägt.

Hon syntes imellertid alldeles hafva glömt, att ALEXEI ånnu var skyldig henne berättelsen af sin historia och förklaring öfver vissa gåtlika uppträden, hvilka i sanning kunnat oroa henne, om hon icke varit så lifligt öfvertygad, att han icke var någon elak menniska. Denna öfvertygelse, för hvilken hon likväl blott hade att tacka sin kärlek till honom, gjorde henne lugn i anseende till allt, som hon annars icke kunde begripa i hans förhållande. Ja, om tu-

sende med en röst försåkrat, att ALEXEI varit en bof, så skulle hon med fridfullt löje hafva svarat: "nej, nej! mitt hjerta känner honom bättre. ALEXEI är den bästa, den ålskvärdaste bland alla menniskor."

Men ALEXEI erinrade sig sjelfmant sin förbindelse, att förklara för henne hemligheten af sin person och sina förhållanden.

"Ålskade NATALIA — så började han sin berättelse — det är tid, att jag upplöser för dig de gåtor, som omgifva dig. Vi äre för evigt förenade genom oupplösliga band, och jag har nu mera ingen hemlighet för dig. Så vet då, att jag är son af den olycklige Bojarden LUBOSLAWSKOI" — Är det möjligt? Min far har ofta berättat mig denna Bojards olyckliga öde. — "Om så år, så känner du förmodligen redan mycket om de oroligheter, som för ungefär fjorton år sedan rasade i Ryssland. Någre af de första Bojarderna, förledde af årelystnad, uppreste sig mot den då varande unge Zaren. Men upprovsstiftarne blefvo snart

upptäckte och straffade. Deras blod flöt under bödelsyxan. Min far, hvars afundsmån och fiender sökte störta honom, blef invecklad i samma sak. Man skaffade falska bevis och vittnen emot honom; och ehuru han genom den heligaste ed bedyrade sin oskuld, var likväl skenet emot honom och Zaren redan färdig att underteckna hans dödsdom — då oskuldens beskyddare, den Allvetande domaren, frikände och räddade honom från den nesligaste död. En redlig vän beredde honom tillfälle till flykt, och han undkom lyckligen med mig, sin tolfåriga son, och några trogna tjänare till Tartarerna vid Wolgas strand. Här, vid Swiågas och Wolgas sammanlopp, nedsatte han sig. De gästfrie Tartarerna emottogo oss vänskapligt och lemnade oss allt möjligt bistånd. Vi bodde tje år ibland dem; men ehuru ingenting felades oss, längtade vi dock oupphörligt tillbaka till vårt kära fädernesland. Huru ofta utgöto vi icke heta tårar, då vi från den höga stranden betraktade Wolgas vågor, ursprung-

sprunglige från Ryssland! Hvarje fogel, som kom ifrån väster, var oss dyrbar, och vi afundades dem, som flögo åt detta väderstrek. Min far skickade årligen ett säkert bud till sin vän i Moskwa, hvilken alltid tröstade honom med det hoppet, att hans oskuld ändtligen en gång skulle blifva uppdagad och en årofull återkomst till fäderneslandet för honom möjlig. Men denna tvifvelaktiga tröst förmådde icke lindra min fars smärta öfver sitt bedröfliga öde. Sorgen frätte hans inre, och hans krafter aftogo synbart. Ändtligen nalkades hans befrielse från allt elände. Han dog i mina armar, sedan han gifvit mig sin välsignelse och öfverlemnade mig åt alla faderlösas Far, hvilken, som han med full förtröstan sade, säkert icke skulle öfvergifva mig. "Dessutom — tillade han — skall min vän i Moskwa förtråda mitt ställe i anseende till dig." — Jag vill icke måla för dig min smerta. Mina ögon voro på lång tid alldrig torra. Jag underrättade vår vän i Moskwa om min förlust. I sitt svar be-

klagade han med deltagande ömhet sin olycklige, oskyldige våns död, som långt från sitt fädernesland under en främmande himmel funnit sin graf och uppmanade mig tillika att återvända till Ryssland. — "Fyrtio årstid från Moskwa — skref han — har jag i en aflågsen skog låtit bygga ett litet ensligt hus, hvarom ingen vet något, mer än jag och någre förtrogne. Der kan du leva i säkerhet. Budet känner stället och skall ledsaga dig." — Jag rustade mig straxt till resan, aflade min tacksägelse hos Wolgastrandens åboer, tog afsked af min fars grafkulle, återvände med mina trogna tjenare till mitt ålskade fädernesland, och fann här midt i skogen detta ensliga hus, i hvilket vi nu befinne oss. En vördnadsvård gubbe bad mig vara välkommen. "Du är Bojarden LUBOSLAWSKOIS son?" — sade han — "Min herre, din fars trogne vän, som för dig låtit bygga detta hus och årnade förtråda fadersställe hos dig, är icke mer. En hastig död borrttryckte honom. Men han har icke glömt dig. Innan han slutade sina dagar, gaf han mig befall-

ning, att öfverlemnna dig detta hus med allt hvari deri fins. Du åger här alla lifvets förnödenheter till öfverflöd, samt guld och silfver i mängd." — Stum höjde jag min blick mot himlen, och en ström af tårar störtade utför mina kinder. "Så är jag då ensam i världen!" — utropade jag — Hvem skall råda och hjälpa mig? hvem lära och glädja mig? Allgode Fader i himlen, Du, åt hvilken min döende far anbefallde mig, öfvergif icke mig vårlöse!" Jag tog nu min lilla egendom i besittning, och fann i huset en betydlig summa i guld och silfver, hvilken likväl icke ingaf mig särdeles mycken glädje. Efter några dagar gick jag, beledsagad af min aflidne välgörares gamle trotjenare, till hufvudstaden, der ingen kände mig. Han visade mig i skogen åtskilliga märken på träden, hvilka utmärkte vägen ut till stora landsvägen åt Moskwa. Dessa märken voro på ett så hemlighetsfullt sätt anbragte, att de af ingen, som icke kände hemligheten, kunde röjas. Anblicken af de glänsande tornen, folk-

vimlet, de stora husen och ófriga underbarheterne i hufvudstaden, gjorde det starkaste intryck på mig. Min barndoms sköna dagar, dem jag bortlevvat i Moskwa, svåfvade för min själ som en angenäm dröm. Jag sökte min fars hus, och fann — ruiner. Gud, hvilken sönderslitande syn! — Sedermera besökte jag Moskwa som oftast och uppehöll mig der stundom flere dagar. Jag bodde under namn af en frånmande Köpman i ett anläggset vårdshus, och hade nu ofta tillfälle, att se den gode Zaren. Äfven hörde jag din fars förtjenster berömmas, då Bojarderne församlade sig på den stora planen utanför Storkyrkan och samtalade om de goda och prisvärda anstalter, han fogat till rikets väl. I min enslighet sysselsatte jag mig merendels med björn- och vargjagt; men hvarken i skogen eller i staden fann jag lugn. Bedröfvad irrade jag af och an på stadsgatorna, och då jag stötte på några glada människor, tänkte jag: "de skynda till slågtingar och våtner. Man väntar dem. Deras besök skall tillåfventyrs glädja en hel familj; men

mig väntar ingen. Ingen tänker på den vårnlöse ynglingen. Jag är ensam i världen!" — Då och då föll den tanken mig in, att kasta mig för Zarens fötter, öfvertyga honom om min fars oskuld och hemställa till hans nåd, att afgöra mitt öde; men en viss fruktan för utgången af detta företag tillbakahöll mig alltid från dess verkställande.

Den långsamme vintren nalkades nu, och ensligheten i skogen blef mig ännu odrågligare. Jag for derföre oftare till staden och fick ändtligen se dig, sköna NATALIA. — Redan vid första anblicken syntes du mig en himlens engel — dock nej! Man säger, att dödliga ögon icke kunna uthårdå englars glans — men från dig kunde jag icke afvända min blick. Vål hade jag förut sett mången skön flicka, beundrat hennes behag och kanske till och med tänkt: "Gud har visst icke skapat något skönare, än en vacker flicka" — men mitt hjerta förblef alltid kallt, alla syntes mig frånmande. Men då jag såg dig, for liksom en eldflamma genom mitt hjerta, och

det förekom mig, som om vi varit nära slågtingar. Jag kunde knappt afhålla mig ifrån att störta i din famn, trycka dig till mitt bröst och högtidligt förklara, att ingenting mer kunde skilja mig ifrån dig. — Då du gick bortt, tycktes mig ljuset försvinna och den mörka natten inbryta. Orörlig stod jag på gatan och stirrade åt den trakten dit du gick, utan att känna snön, som föll på mig. Då jag ändtligen återhemtat mig, var min första omtanka, att underrätta mig, hvem du var. Jag fick veta det, och min enda tanka var nu den sköna *Bojarddottren*. Min far hade ofta berättat mig, huru han vid första anblicken blifvit kär i min mor, och huru han icke haft någon ro, innan han fört henne till altaret. — "Nu, tänkte jag, nu är det på samma sätt med mig. Utan den förtjusande NATALIA kan jag icke vara lugn och lycklig. Men huru kan jag hoppas, att en gång få kalla henne min? Skall väl Zarens älskling gifva sin dotter åt en yngling, hvars far han håller för en förbrytare? Ja, om hon älskade mig! Med

henne skulle ödemarker blifva mig ett paradys. Hon tycktes väl gifva mig en och annan vänlig blick — men hvad kan jag sluta deraf? Huru är det möjligt, att hon kan älska mig? Nej, en sådan sällhet vore för stor för mig!" — Det blef natt. Jag kastade mig på min bädd, men sömnen flydde mina ögon. Din bild stod oupphörligen för mig. Din alabasterhand gjorde immerfort korssteknet och gömde sig sedan under Zobelpelsen. Följande dagen kände jag en stark feber, och jag måste två dagar hållas vid sängen." —

"Ja, afbröt honom här NATALIA, det visste jag. Mitt hjerta anade det, då du, hvarken andra eller tredje dagen, var i Kyrkan." —

"För öfrigt, fortför ALEXEI, kunde sjukdomen icke hindra mig, att tänka på dig och sysselsätta mig med dig. Jag skickade en af mina tjenare till din fars hus, och han öfvertalte din Nänka, att komma till mig. Jag bekände för gumman

min kärlek, bad, besvor henne att medverka till min sällhet; försåkrade henne om min erkänsla, och ändtligen lät hon beveka sig, att lofva mig sitt bistånd. Det öfriga vet du. Jag såg dig åter i Kyrkan, och jag tyckte mig merka, att jag icke var dig alldeles ligilltig. Dina ögon logo mildt emot mig och dina kinder öfverdrogos af en hastig rodnad, när våra blickar möttes. Ändtligen beslöt jag, att bringa mitt öde till afgörande. Jag kastade mig för dina fötter — och den fader- och moderlöse ynglingen blef *den lyckligaste bland alla menniskor*. Men kunde det väl vara mig möjligt, att, efter öfvertygelsen om din genkärlek, lefva skild från dig? Skulle jag icke hvarje ögonblick plågats af en orolig ovisshet om ditt tillstånd? icke beständigt fruktat, att förnåma och rika friare förföljde dig med sin kärlek? — Nej, jag kunde icke längre lefva utan dig. — För öfrigt var presten som sammanvigde oss, icke köpt, utan mina tårar, mina böner rörde honom dertill. . . . Nu känner du din maka helt och hållet, ljufva NATALIA. Mina önsk-

ningar äro nu uppfyllda, och hådanefter fins ingen vrå för bekymret i mitt hjerta och i denna ensliga boning. Ty NATALIA är min — jag håller henne i mina armar. Men — jag låser trötthet i dina ögon. Den dunkla natten skall snart vika för dagen. Redan lyser morgonstjernan.”

”Ack! ropade NATALIA, hvarföre är min far icke här? När skall jag återse honom? när skall han välsigna vår förbindelse? när skall jag inför hans åsyn få trycka dig i min famn?”

”Den gode Guden, som gifvit mig dig — sade ALEXEI — skall såkert också göra detta möjligt. Låt oss förtrösta på honom. Han skall föra oss till din fars fötter och göra oss delaktige af hans välsignelse, för att dermed råga vår sällhet.”

Vid dessa orden steg ALEXEI upp och gick ut i förmaket, der Nånkan satt inbegripen i ett förtroligt samtal med hans folk; ty hennes fruktan var redan försvun-

nen och hon underrättade sig nu med en gammal kvinnas vanliga nyfikenhet om den unge mannen och hans ensliga lefnad. ALEXEI hviskade en af sina tjänare något i örat, och straxt lemnade de alla rummet och förde gumman till andra sidan af huset. Den unge maken återvände till sin älskade hustru, hjälpte henne, att klåda af sig — begges hjertan klappade — han tog henne sedan vid handen, och - - - - men blygsamheten sänker ridåen och rycker pennan ur min hand. Kärlekens hemligheter äro heliga och ogenomträngliga. —

Solen stod redan högt på himlen och redan blixtrade millioner demanter på snödrifvorna; men ännu herrskade en djup stillhet i det unga parets sångkammare. Den gamla Nänkan hade redan, väl tio gånger, lyssnat vid dörren. Ändtligen kunde hon icke längre uthårda; hon klappade sakta och sade: "Det är tid att stiga upp!" — Efter några minuter öppnade ALEXEI dörren. Han var redan klädd; men NATALIA låg ännu. Hon borrtvände ögonen, liksom

hon blygts för den intrådande Nänkan. Rosorna på hennes kinder voro något bleknade, elden i hennes blick något mattare; men alldrig hade hon varit så intagande, som nu. Hon klådde sig, gjorde sin bön med tårade ögon och väntade sedan på sin maka, som gått ut, att bestyra om sin hushållning. Då han åter inträdde i rummet, emottog hon honom med en öm omfanning och sade: "älskade ALEXEI, jag tänker på min far. Säkert sörjer han mig. Jag önskade väl veta hvad han gör, om han är frisk, om han" — — NATALIA hade ännu icke talat ut, då ALEXEI redan gjorde anstallter, att uppfylla hennes önskan. Inom några minuter hade han affärdat ett bud till Moskwa, för att inhemta underrättelser om Bojarden MATWEI.

Dock — vi skynde i förväg för detta bud, för att tillse, huru det står till i hufvudstaden. Långe hade Bojarden om morgonen väntat på sin dotter; och då hon icke efter vanligheten infann sig, hade han ändtligen själf gått upp på hennes rum —

men der fann han allt i oordning och tomt. Knappt blef han för bestörtning varse brefvet på bordet — han öppnade det hastigt, ville icke tro sina ögon, icke tro, hvad han för andra, tredje gången låste — och störtade ändtligen afdånad på golfvvet. Då han åter kommit sig före, befallte han sina tjennare föra honom till Zaren. "Allernådigste Zar!" — började den förkrossade gubben, men förmådde icke säga mer. Med darrande hand räckte han honom brefvet. Vredgad utropade den ädle Fursten, sedan han låst brefvet: "hvem är denne ovärdige förförare? Rättvisans hand skall finna honom, han må vara hvar och hvem som helst!" — — och straxt gaf han befallning, att ridande spioner skulle utfärdas åt alla håll, för att söka NATALIA och hennes röfvare.

Imellertid tröstade han Bojarden som en vän, och ändtligen lättades den olycklige fadrens beklåmda bröst genom suckar och tårar. Vreden lemnade rum åt en stillare sorg. "Gud vet — sade han,

med ögonen rigtade mot himlen — Gud vet, huru ömt jag älskat dig, otacksamma, grymma, dyra dotter! Ja, nådigste Zar, ännu är hon mig dyrbar! ännu älskar jag henne! och, i trots af min ålder, skulle jag uppsöka henne vid världens ända, om jag visste hennes tillhåll. Ack! tillåfventyrs är hon förförd af en bof, beröfvad sin oskuld och öfvergifven åt vanåran och olyckan! Dock nej! NATALIA kunde icke älska någon bof. Men hvarföre dolde hon sin kärlek för mig? O! jag skulle med glädje omfamnat som son den, åt hvilken hon skänkt sitt hjerta! Är jag icke älskad af min beherrskare? har han icke öfverhopat mig med värdigheter och belöningar? och skulle han icke äfven bevärdigat med sin nåd min dotters maka? Jag kan icke reda mig ut ur denna labyrinth. — Men hon är bort! Jag gråter, och hon ser icke mina tårar. Jag dör, och hennes händer tilltrycka icke mina ögon. Dock — tillåfventyrs har jag förtjent detta straff. Jag vill icke klaga. Blott derom beder jag Gud, att han ville förbarma sig öfver den olyckliga och låta

det gå henne vål, ehvar hon må vara. Gerna vill jag dö af sorg, om hon blott är lycklig — (Han fästade ögonen på brevet) — Du har gråtit? dina tårar hafva fuktat detta papper? — O! jag skall bevara det vid mitt hjerta, såsom det sista bevis af din kärlek! — Om jag blott hade det hoppet, att du en gång skulle återkomma, om det också icke vore förr än i min dödsstund! — Dock, ske Herrans villja! — Imellertid skall din gamle, öfvergifne fader upptaga fattiga värnlösa och olyckliga i stället för barn, och vid hvarje vålgerning såga med tårade ögon: "Barn, bedjen för NATALIA!" —

Så talade den bekymrade fadren, och djupt rörd afhörde den ädle Zaren hans klagan.

Från denna stund voro den gode Bojardens dagar fulla af sorg. — Ty ack! äfven dygden skyddar icke alltid från bekymmer! — Oupphörligt tänkte han på sin älskade NATALIA. Svårmodig satt han vid

den höga dörren af sitt hus, och ingen bragte honom underrättelse om hans dyra dotter. De utsände buden besvarade blott med suckar och en ryckning på axlarna hans hastiga frågor. Äfven de fattige, som äto af hans bröd, saltade det med tårar: ty deras vålgörares sorg var deras egen.

Imellertid hade budet, som ALEXEI skickat till Moskwa, hembragt den underrättelsen, att Bojarden MATWEI varit på Hofvet ock att straxt derpå befallning blifvit utfärdad, att NATALIA skulle öfverallt med största sorfällighet efterspanas. Dessa underrättelser voro ännu icke nog tillfredsställande för NATALIA. Hon ville veta, huru hennes far såg ut, då han kom ifrån Zaren — om han suckade eller gret? — Budet kunde ingenting svara på allt detta; ty det hade vål sett Bojarden, men icke med ett ömt barns ögon, och således icke merkt något af allt det, som NATALIA så gerna ville veta. "Ack! — ropade hon — om jag ändå kunde flyga till Moskwa, för att blott ett ögonblick se den gode fadren!"

— ALEXEI betraktade henne med ömhet; hon flög i hans famn, och hennes blick klarnade åter.

Nu borde jag måla det unga parets åktenskapliga sällhet; men J, som af erfarenhet kânnen denna sällhet, sågen, om den kan beskrivas? NATALIA och ALEXEI merkte icke tidens ström, eller funno de dess lopp allt för hastigt och skyndande. Minuter och timmar, dagar och nätter, veckor och månader jagade hvarandra, som strömmens vågor, dem ögat icke förmår åtskilja. Ja, så enformiga kärlekens njutningar än synas, så oändligt mångfaldiga, så nya äro de dock alltid. Ålskande insomnade NATALIA, och ålskande uppvaknade hon. Hennes bön och allt, hvad hon gjorde, hade afseende på hennes kärlek. Lika så var det med hennes man; och denna likstämighet i känslor gjorde deras lif till en himmelsk harmoni. — Dock tryckte de icke oupphörligt hvarandras händer, och sågo icke jemt hvarannan i

ögo-

ögonen. Nej! NATALIA sysselsatte sig med allahanda fruntimmersarbeten. I synnerhet sydde hon flitigt på tvenne bälten, af hvilka det ena var bestämmt åt hennes maka och det andra åt hennes goda far. "Ty — sade hon suckande — en gång skall jag vål återse honom!" — Men ALEXEI öfvade sig i teckning. Han satt bredvid sin flitiga NATALIA och hennes loford eller tadel ledde honom vid arbetet. Naturen hade väl varit hans enda lärmästarinna; men det oaktadt hade han bragt sin konst temligen långt, och NATALIA förundrade sig ofta, när hon såg, än en ekskog, än Moskvas torn eller Zarens palatser uppväxa under hans pensel. Vilddjursjagten hade han nästan helt och hållet uppgifvit. Också var dessas antal nu mycket förminskadt i nejden omkring huset. Af aktning för dess sköna herrskarinna, tycktes de hafva dragit sig djupare in i skogen.

Så förflöt vintren. Bäckarne sorlade åter. Ångarne och fålten återtogo efter-

hand sin gröna drägt. Knopparne började framskjuta, och ALEXEI genomströfvade alla marker, för att samla de första blomorna åt NATALIA, som betalte dem med en eldig kyss. De gingo nu dagligen hand i hand, att spassera, och fågnade sig åt jordens brokiga klådnad, åt trädens grönska, åt bäckarnes sorl och åt foglarnes samljud. "Skulle du väl tro — sade NATALIA — skulle du väl tro, älskade ALEXEI, att foglarnes sång och deras glada lekar sistledne vår gjorde mig ångslig? Men nu — ack! nu är det helt annorlunda. Nu tycker jag mig förstå deras qvitter och kunna dela deras känslor. Se detta lyckliga par der i busken, se huru de mötas med nåbben liksom för att kyssas, se huru de liksom omfamna hvarann med vingarne! De ålska hvarann, goda ALEXEI, liksom vi."

Så försvann våren under den oskyldiga kärlekens rena njutningar. Men dess nöjen utträngde icke hos den goda dottren minnet af en älskad far. ALEXEI måste hvarje månad tre eller fyra gånger skicka

bud till Moskwa, för att om honom inhämta underrättelser, hvilka vanligen voro lika lydande. Bojarden sörjde, gjorde godt, spisade de fattiga och uppmanade dem att bedja för hans NATALIA. Hvarje gång NATALIA hörde detta, höjde hon en tårad blick mot himlen, och suckade.

En gång återkom budet ovanligt hastigt. "Herre! — ropade han till ALEXEI — hela Moskwa är i rörelse. De vilda Lithauerne äro infallne i Ryssland. Invånarne i hufvudstaden hade församlat sig i Kreml och Bojarden MATWEI upmuntrade dem i Zarens namn till tapperhet. Alla kastade mössorna i vådret och ropade: "Ja, vi villje dö för vår Zar och för fäderneslandet, eller besegra Lithauerne!" Deruppå formerade de linien, deras svärd och rustningar blixtrade i solskenet, och i morgon tåga de ut under deras tappre anförare." — ALEXEIS bröst höjde sig. Med eldig blick nedtog han sin fars svärd från väggen; men ett ögonkast af NATALIA,

förlamade hans arm, svärdet sönk ur hans hand och heta tårar störtade utför hans kinder. NATALIA fattade stum hans hand.

"Älskade maka — började ALEXEI — du önskar ju återvända till din far?"

NATALIA. Ja, men icke utan dig. Ack! jag har icke velat nämna det; men vi göre orätt att dölja oss för den gode fadren. Glädjen öfver vår anblick skall förmå honom att glömma allt. Och sedan, när jag står mellan er båda och trycker edra händer till mitt hjerta, då skall jag först med sanning kunna utropa: Nu är jag fullkomligt lycklig!

ALEXEI. Men jag måste först återvinna Zarens nåd; och dertill är nu tillfälle.

NATALIA. Huru då?

ALEXEI. I kriget mot Lithauerne. Der kan jag bevisa honom, att LUBOSLAWSKOIERNE älska honom och äro redligt sinnade emot fosterlandet.

NATALIA. Ja, du har rätt. Låt oss skynda, min älskade! Blott jag slipper att öfvergifva dig, så är jag färdig till allt.

ALEXEI. Hvart tänker du, öma maka? Der flyga dödande pilar, der rasar det blodiga svärdet — och du skulle villja draga dit med mig?

NATALIA. Du vill således lemna mig kvar? Det vill säga: du vill min död — ty utan dig är det mig omöjligt att lefva. Nej, om du älskar mig, så tillåt mig följa dig.

ALEXEI omfamnade sin trogna maka och ropade: "så kom då, osh låt oss dö tillsammans, om det är Guds villja. Men kvinnor bruka icke draga i krig, söta NATALIA." — Hon teg och gick leende ut i sångkammaren. Efter några minuter återkom hon som en skön yngling. Hon hade påtagit sig sin mans kläder, dem han brukat vid tretton eller fjorton års ålder. "Jag är din yngre bror." sade hon vänligt. "Gif mig nu blott ett skarpt svärd och en god

rustning, och du skall se att jag är en dugtig krigare." — ALEXEI kunde icke nog fågna sig åt den förtjusande hjälten. Han utsökte de lättaste vapen, valde en beqväm och stark pansarskjorta på hvilken de orden voro ristade: "*Är Gud med oss, ho kan vara mot oss?*" och våpnade sin trogna maka. Sedan kastade han på sig sin fars rustning och, beledsagad af NATALIA och sina tjänare, som alle voro färdige att uppoffra lifvet för honom, lemnade det lilla huset, der ingen qvarblef mer än Nånkan och några gubbar.

Men vi villje på någon tid taga afsked från det unga paret, i hopp, att himlen skall beskydda dem bland de ljungande pilarne och de blixtrande svärden på dödens fålt, dit de åla. Vi återvände till Moskwa, der allt nu är tomt och öde; men der vår historia börjades, må hon äfven slutas.

En dysster stillhet herrskar i hufvudstaden. Blott svaga gubbar och bleka kvinnor framskrida på gatorna. Deräs vack-

lande steg, deras mulna blickar äro rigtade åt templet, der de årna anropa himlen för det nödställda fosterlandet, för stridande söner och makar. Den ädle Zaren står väntande på den höga trappan vid sitt palats och afbidar med otålighet underrättelser från krigshåren. Vid hans sida står Bojarden MATWEI, som med kloka och öma ord intalar honom mod. "Herre! — säger han — förtrösta på Gud och på dina tappra Ryssar, dem ingen makt emotstår. Fruktansvärdt rasar deras svärd bland fienderna och faste som klippan, stå de i striden. Segren är deras oskiljaktige följeslagare." — Så talade den vise Bojarden, och hans bröst framprässade oförmerkt en suck, helgad så väl åt fosterlandet som åt hans förlorade dotter.

Andtligen anlände en kurir, betäckt med svett och damm. Hastigt emottog Zaren rapporten, uppvecklade den med darande hand — och det första ordet var: Seger! — "Seger!" — ropade han glad — "Seger!" upprepade Bojarderna — "Seger,

seger, seger!" genljudade bland det hånryckta folket, och hufvudstaden skallade af glädjeskri.

"Slagningen — så skrefvo Generalerne — var en bland de mest blodiga; och redan veko de främste tropparne för den öfverlägsna fienden, då en yngling störtade emot den framträngande fiendtliga håren med dundrande utrop: *Sejer eller död!* Hans exempel uppmuntrade de öfriga. Alla ropade: *Sejer eller död!* och rusade med raseri mot Lithauerne, hvilka ock, oakadt deras öfverlägsna antal, nödgades till flygt. Vi kunne omöjligt (hette det vidare) berömma den unga hjälten efter förtjenst. Honom tillhör hela åran af segren. Han stridde med obeskriflig dristighet och styrka, nedlade ett stort antal fiender och tog med egen hand Lithauernas Fältherre till fånga. Vid hans sida fäktade oupphörligt hans broder, en ung, skön menniska, ännu mera gosse än yngling, hvilken han i de farligaste ögonblicken sökte betäcka med sin sköld. Den unge hjälten vågrar för

öfrigt att säga sitt namn för någon annan, än dig sjelf. Snart skall han, beledsagad af oss, kasta sig för dina fötter; ty de slagne fienderne skynda hem, och dina krigare skola innan korrt, krönte af segren och åran, återvända till hufvudstaden."

Zaren väntade med otålighet sina hjeltar; och då han hörde dem vara i annalkande, red han dem till mötes, med Bojarden MATWEI och sina förnämsta Hofherrar. Allt, hvad lif och anda hade, följde honom. Kraftlösa gubbar glömde sin ålder och skyndade med ungdomens håftighet att emottaga sina söner. Hustrur och mödrar, med sina små på armen eller vid handen, sprungo förbi, för att några ögonblick förr få trycka sina män till sina hjertan. Ändtligen fick man tropparne i ögnasigte. De brokiga fanorna fladdrade i luften. Krigarne tågade i ordning, med blottade svärd, och framför dem hårförarne, pryddes med lagerkransar. Vid anblicken af Zaren utropade alla med en röst: "Sällhet och seger åt vår beherrskare!" — Generalerne

knåböjde för honom; men mildt leende uppreste han dem och sade: "jag tackar eder i fäderneslandets namn." — Herre, svarade hjeltarne, vi hafve bemödat oss, att uppfylla vår pligt; men Gud har gifvit oss segren genom denna ynglingen. — Den unge hjelten närmade sig vid desse ord med blygsamma blickar och kastade sig för Zarens fötter. "Hvem är du, tappre yngling? — sade Zaren och räckte honom handen — "Nämn dig, på det att ditt namn på ryktets och årans vingar må kringflyga Ryssland." — Allernådigste Zar! — svarade ynglingen — Den olycklige Bojarden LUBOSLAWSKOIS son öfverlemnar åt dig sitt hufvud, sedan hans far långt borrt från fäderneslandet slutat sina sorgliga dagar. — Glad höjde Zaren sina blickar mot himlen och ropade: "jag tackar Dig, Allsmåktige, att Du gifver mig tillfälle, att till någon del godtgöra en begången orättvisa och att åt sonen gifva den upprättelse, jag var skyldig fadren." Ja, ädle, hjältemodige yngling, så är det. Din fars oskuld är ändtligen uppdagad. Ack! jag var då ännu

ung och oerfaren, och Bojarden MATWEI var ännu icke min vän och rådgifvare. E-laka människor förtalte din far ock framställde fallska vittnen emot honom. En af desse har redan längesedan på dödssången bekämt sin mened. Du ser mina tårar. Var nu min vän, den närmaste intill Thronen och mitt hjerta, näst den redlige MATWEI." — Så är då således min gode fars åra åter upprättad? — Gud vare tackad och prisad därför! Men jag, store Zar, jag är en förbrytare. Jag förtjenar straff; ty det är jag, som borrtrofvat Bojarden MATWEIS dotter. — Den förvånade Zaren ville fråga hvar hon var — men hon låg redan i sin fars armar. I sin krigiska rustning skyndade hon, att kasta sig för hans fötter; men hjälmen föll af henne, det långa kastanjebruna håret fladdrade omkring hennes skuldror och gubben igenkände henne. Utom sig af glädje, vågade han knappt tro sina ögon, och likvål var hans första rörelse, att trycka henne i sin famn, och snart öfvertygade honom hans hjerta, att det verkligen var hans enda, älskade, dyra

dotter, som han höll i sina armar. Långe betraktade han henne stum med hänryckta blickar — och ändtligen framstammade han: "min älskade, dyra, goda NATALIA!" och hans ansigte strålade af öfverjordisk glädje. — "Du älskar mig således ännu?" ropade NATALIA. En håftig ström af tårar sade det öfriga. Krigarne, i stumma, orörliga grupper, betraktade med oafvända ögon denna sköna scen. Den djupt rörde Zaren fattade ALEXEIS hand och förde honom till fadren. "Han är min maka! — ropade NATALIA — förlåt honom, bästa far, och skänk honom din kärlek." — Den gode Bojarden räckte sin hand åt ynglingen, som ville kasta sig till hans fötter, och slöt honom tillika med NATALIA i sin famn. — "Ja — ropade Zaren — de äro värde hvarannan och förtjena din kärlek. De skola blifva din ålderdoms tröst och glädje." —

"Min son, min dotter!" — snyftade Bojarden och tryckte det lyckliga paret närmare till sitt klappande hjerta — "i edra armar vill jag dö!"

J. V. S. S. A.

Qvinnorna beklaga sig öfver männen, och männen öfver qvinnorna. — Hvem har rätt? hvem orätt? och hvem skall afgöra tvisten? — Om detta blefve mig uppdraget, så tilldömde jag utan betänkande rätten åt *de älskvärdaste* — följaktligen åt *qvinorna*. — Men öfver denna dom skulle männen såkert klaga missnöje; de skulle beskylla mig för partiskhet; de skulle säga, att jag vore mutad af LYDIAS ömblickar, eller SELMAS milda smålöje. De skulle vådja till högre domstol, och mitt försvar skulle blifva ohördt.

Tillåfventyrs torde denna lilla berättelse något bidraga till upplösning af tvistfrågan,

JULIA var hufvudstadens prydnad. Hon visade sig — och kärnarne sågo och hörde blott henne, konverserade blott med henne. — Och fruntimmerna? — Ja, de hviskade sins emellan, betraktade henne med hemlig harm och försmådligt löje, och bemödade sig, att hos henne finna något att tädla, för att i någon mon tillfridsställa sin förödmjukade egenkärlek — men förgåfves! — JULIA bländade som solen. Fåfångt sökte afunden ett fel hos henne. Med fördunklad blick och såradt bröst drog den sig stum tillbaka.

Behöfver jag nu vål säga, att alla ynglingar förgudade JULIA och satte en ära uti, att råkhas bland hennes tillbedjare? — En suckade, en annan gret, den tredje hånge hufvudet, och då man såg någon dyster och tankfull enslighetsvandrare, sade man: "han är kår i JULIA."

Och JULIA? — JULIA ålskade ingenting, utom sig sjelf. Med stolt sjelfkänsla skådade hon omkring sig och tänkte: hvar

fins min like? hvar den, som är mig värd? Dock lät hon välvisligen icke merka något af dessa tankar; och om man hade orsak att beundra hennes skönhet och förstånd, så tyckte man sig hafva det lika mycket, att förvånas öfver hennes anspråkslösa blygsamhet. Denna talang, att synas, åga qvinnorna i en öfverträffande grad.

Men — småningom nalkades hon slutet af sitt fjerde *Lustrum* *) — hon började inse, att fåfången icke är annat, än ett slags dunst, som väl försätter själen i en ljuf villa, men föröfrigt gifver hvarken kraft eller nåring. Man vare alldrig så mycket intagen af sig sjelf; det är dock icke nog i längden. Utom det magiska *Jag*, måste man ännu ålska något annat.

JULIA mönstrade nu legionen af sina tillbedjare med uppmerksamhet. I början föllo hennes blickar på den unge SAMOLUBOW, hvilken i anseende till skönheten

*) *Lustrum*, tid af fem år.

kunde måta sig med sjelfva AMOR, men föröfrigt icke tänkte på något annat, än på JULIA och — spegeln. Sedan tycktes henne åter den manhaftige GRABROW — en ung hjelte, hvilken blott saknade den grekiska drägten, för att vara en fullkomlig MARS — förtjena företrädet; och ofta förekom henne till och med den pratsamme PUSTOSLOW ålskvård, hvilken, oakadt sin dommarevärdighet, täflade med VESTRIS i *entrechat* och hvar dag förfärdigade åtminstone tie fransyska *calembours*. Men det varade icke länge. Hon såg snart i den förste ingenting mer och ingenting mindre, än en platt, osmaklig, inbilsk narr; den unge krigsguden förvandlade sig, vid närmare bekantskap, till en plump Dragon, och af den roande dommaren blef innan korrt en tråkig pladdrare. Andtligen föll hennes val på den unge BORIS, som också verkligen var ålskvård. Hjerta och förstånd voro vid detta val ense.

BORIS hade, under en öm och förständig fars uppsigt, blifvit uppfostrad utomlands.

lands. Hans hufvud var uppfyllt med nyttiga och angenåma kunskaper, och hans hjerta hyllade gerna dygdens lagar. Om han icke just egentligen var skön, så behagade han likvål. Hans ansigtsbildning hade det ådlaste uttryck och i hans stora ögon framblickade en ådel själ. Han rodnade, likt en oskyldig flicka, öfver hvarje tvetydigt ord; talade icke mycket, men alltid med förstånd och behag; bemödade sig icke att lysa med qvickhet och kunskaper, och afhörde — åtminstone tåligt — hvar och en. Verlden rättvisar icke alltid värdet af en sådan karakter. Skäl gäller i dess ögon ofta för kärna, och den anspråkslösa blygsamheten, förtjenstens följeslagerska, står obemärkt i skuggan, då fräckheten och dumdristigheten skörda bifall och lagrar.

BORIS ålskade JULIA — huru hade det ock varit möjligt, att icke ålska den sköna och ålskvärda? — men den oräkneliga skaran af tillbedjare, hvaraf hon var belågrad,

afskräckte honom. Han betraktade henne på afstånd, utan att sucka, utan att med en dyster blick lägga handen på hjertat eller pannan, med ett ord, utan att agera ålskare. Och det oaktadt, merkte JULIA, att han ålskade henne. Må hvem som vill förvånas öfver qvinnornas skarpsynthet! Men förr skulle det vara möjligt, att de vid klara middagen icke såge solen, än att de icke merkte sina behags verkan på en känslöfull man, ehuru mycket han ock bemödar sig att dölja den.

JULIA utmerkte snart den blygsamme ynglingen framför sina öfriga tillbedjare. Med vänliga blickar och mildt smålöje uppmuntrade hon honom, att draga sig närmare. Hon konverserade med honom, visade aktning för hans förtjenst, hörde honom uppmärksamt och yttrade den önskan, att oftare träffa honom. "I morgon kommer Ni väl på Konserten?" — "I morgon åter Ni ju middag hos oss?" — "I går var mig tiden så lång, utan Er."

BORIS var icke bland dem, som straxt hålla det minsta vänliga ord af en flicka för en kärleks förklaring, och i sin inbillning redan åro de *lyckligaste herdär*, då man ännu knappt tänkt på dem; men med all sin anspråkslöshet hade han likväl hopp — och hopp är för kärleken detsamma, som ett varmt Aprilregn för den spåda såden. Redan hade han beslutat, att vid JULIAS fötter anropa henne om genkärlek — och JULIA kände en verklig längtan efter detta ögonblick — då på stora verdens horisont visade sig ett nytt fenomen, som ådrog sig allmän uppmärksamhet.

Den unge Fursten KARIN, naturens och lyckans ålskling, förnåm, rik, skön, inträdde i världen — och allas blickar riktades på honom. Han var talämnet för dagen. Hvar och en berömdde honom, men i synnerhet fruntimmerna, och särdeles de, på hvilka han sett vänligare än på de öfriga, eller åt hvilka han sagt någon artighet. Man kunde icke nog beundra hans

förstånd och snille, åfven då han talte om väderleken. Och hvem förvånas deröfver? Entusiasmen är ett mikroskop, som tusen och millionfalldigt förstorar förenålen.

Imellertid utbreddes sig i staden det ryktet, att *den unge Fursten* vore känslolös för *quinliga behag* och att AMOR förgåfves på honom uttömt hela sitt koger. Hvilket ämne för fruntimmerna! hvilken åra för den, som segrade! — Hvar och en tyckte, att den förolämpade AMOR med tårade ögon vände sig till henne och sade: "Håmnas mig, eller dör jag af harm." — AMOR dö? J Gudar, hvilken olycka! Huru kunde man lefva utan den ålskvärde gossen? Nej! man måste beifra hans sak; man måste håmnas honom, kosta hvad det vill! Den nye ALCID måste förödmjukas, besegras, fångslas!

Hufvudstadens skönheter visade sig nu, prydda med guldkedjor, till tecken af en ofelbar seger. Båfva, båfva, förmatue yngling, som hittills trotsat de-

ras makt! Dessa blixtrande bojor föröbåda ditt nederlag.

Men den unge KNESEN framgick leende och obekymrad, tills han på ett publikt ställe träffade JULIA. Hon fördunklade alla qvinnor. Han var den skönaste bland alla män. "Han måste ålska henne," tänkte de senare. JULIAS tillbedjare, fulla af förtviflan, drogo sig tillbaka. Blott BORIS öfvergaf henne icke. Han talade med henne; men hon svarade torrt och afbrutet — JULIA var tankspridd.

Då BORIS följande dagen ville besöka JULIA, var hon af en håftig hufvudverk hindrad, att emottaga honom. Tredje dagen såg han henne på Balen. Den unge Fursten satt bredvid henne, dansade med henne, konverserade gladt och förtroligt med henne. BORIS hälsades *höfligt* — man frågade, huru han mådde, utan att afhöra hans svar. Han nårmade sig från en annan sida. Man merkte honom icke. Och huru kunde man vål det, då den unge Fur-

sten satt på denna sida? — Stackars BORIS! du hade kunnat vara lycklig; men ögonblicket är förbi. Nu återstår dig intet annat, än — att *afslägsna dig*. Detta var också hvad han gjorde. Han lemnade salen och JULIA — man kan lätt tänka, med hvilken kånsta. Äfven vi villje öfvergifva honom — må han i ensligheten utgjuta sitt hjertas qual i lindrande tårar, och, om möjligt är, lära att glömma den ålskvårda obeständiga.

JULIA var förtjust öfver sin nya erföring. Hennes Furste var en ANTINOUS, när han teg; en CICERO, när han talade — och en halfgud, när han sade: "JULIA, jag älskar dig!" Också bedrog han henne icke. Han var verkligen så fångslad af hennes behag, att han icke kunde höra någon konsert, der ej JULIA söng, icke kom på någon bal, der ej hon dansade, icke besökte någon promenad, som ej förskönades af JULIAS närvaro. Han älskade förut spel; men han uppoffrade korten för JULIA. Han tillbragte förut flera timmar om dagen med

sina Engelska hästar; men för JULIA glömdes han hästarna. Man ser, att hans kärlek var allvarsam. Tillåfventyrs torde någon invända, att man i riddaretiderna älskade ännu allvarsammare; men hvarje århundrade har sitt sätt — och vi lefve nu i det nittonde. Våra sköna äro icke så svåra att tillfredsställa, som under FRANS den Förste; och såkert kastar nu ingen af dem sin handske på manen af ett uppretadt lejon och beder sin älskare taga honom derifrån — förmodligen af ingen annan orsak, än att, efter högsta sannolikhet, ingen af våra nuvarande riddare skulle lyda hennes befallning.

JULIA var öfvertygad, att Fursten icke kunde lefva utan henne. Blott det föreföll henne besynnerligt, att han alltid talade om sitt hjerta, alldrig om sin hand. Flere af hennes vänner lyckönskade henne redan till en sådan fästman; men fästmannen förklarade sig alldrig tydligare. — Ändtligen lät JULIA honom förstå sin förundran öfver detta förhållande. Den ömme Fursten

syntes förolämpad. "JULIA tviflar om sina behags värde?" — ropade han med värma — "JULIA vill borrhbyta den eldige AMOR emot den kalle HYMEN? den förres ljufva smålöje emot den senares evigt rynkta panna? en blomstergirland mot slafbojor? O JULIA! kärleken tål intet tvång. Ett ord — och tvenne ålskandes hela salighet är förlorad. Hade väl PETRARCHA så ömt ålskat sin LAURA, hade han väl skrivit en enda af de eldiga Sonnetter, som förtjusa oss, om LAURA varit hans hustru? Som han måste man ålska, för att vara lycklig — och JULIA förtjenar en sådan kärlek." — JULIA bleknade vid detta tal. Fursten merkte, att hans filosofi icke behagade henne, och fortfor. "Åtminstone, sade han, villje vi förlånga vår kärleks lyckliga tid, så länge vi kunne; ty alldrig, ålskvärda JULIA, alldrig återkomma dessa himmelska stunder." — Men JULIA kunde icke lemna sitt bifall hårtill och blef icke förr lugn, än han gaf henne det löftet, at genom heliga band befåsta deras förbindelse.

Efter detta löfte trodde han sig berättigad till friheter, hvilka JULIA också icke vågrade honom, så länge han höll sig inom anständighetens och blygsamhetens gränсор; men han blef med hvar dag dristigare — och det gafs ögonblick, då ----- då blott oskuldens gudinna kunde rädda JULIAS dygd.

JULIA kände sin fara och påyrkade enträget, att bröllopsdagen skulle utsättas. Fursten uttömde hela sin list, för att besegra JULIAS ståndaktighet — men förgåfves! I det ögonblick, då hon, efter all sannolikhet och uträkning, bortd glömma sig, afviste hon honom med en strång blick, så att han ändtligen måste uppgifva hoppet, att blifva lycklig annorlunda, än under namn af maka.

En morgon, då JULIA just hade vaknat med tanken på sin ålskade Furste, lemnade man henne en billjet af följande innehåll:

"Ni är ålskvärd, JULIA — men hvad är ålskvärdare än friheten? Det faller mig

svårt, att öfvergifva Er; men tanken på ett ouplösligt band faller mig ännu svårare att bära. Hjertat tål intet tvång, och upphörer att älska, när det behagar. Hvad är således äktenskapet annat, än ett odrågligt ok? — Ni vill icke älska på mitt sätt, för kärlekens lycksalighets skull, så länge hjertats böjelse varar — således farväl! — Ni må kalla mig trolös och löftesbrytare; men det är en gammal anmärkning, att älskandes eder äro skrifna i sand, och att den lättaste flågt utplånar dem. För öfrigt lärer det för Er, med så många älskvärda egenskaper, icke blifva svårt, att finna en värdig maka — en maka, som tillåfventyras äfven åger de sållsynta dygderna, trohet och beständighet! Det gifves kanske någon Fénix — men jag är det icke, åtminstone icke i denna bemerkelse. Det är därför jag icke mera årnar oroa Er. Jag lemnar Moskwa.” Lef väl!

Furst KARIN.

JULIA darrade i alla lemmar, och — det är klart — hon föll afdånad ned, på de

nya Didonernes vis. Då hon åter kom sig före, fann hon någon lättning deruti, att förbanna hela mankønet. ”De äro samt och synnerligen trolöse, menedare, bofvar. Tigern har ädlare hjerta än de. Ormens tunga döljer ej så mycket gift som deras. Deras tårar äro Krokodilens. Ofelbart förlorad är den, som tror deras löften.” — Med dessa och dylika fågor målade den uppbragta JULIA männen. Sådana utbrott kunna vara förlätliga; men äro de äfven rättvisa? Äro då *alla* manliga hjertan gjutna i *en* form? Kunna *alla* ansvara för *en*? Men passionen gör sällan goda slutsattser. Den tager lätt En för Alla och Alla för En.

Dagen derpå var JULIAS olycka en visa i staden. ”Fursten har öfvergifvit JULIA” — hette det; och karlarne ryckte på axlarne, under det fruntimmerna försmädligt logo, och, hvar och en för sig, tänkte: ”mig hade han visst icke öfvergifvit.” — Huru kunde JULIA nu visa sig? Hon hatade världen, och kom på flera veckor icke utur sitt rum.

Två veckor efter denna händelse lät BORIS anmäla sig hos henne. Efter litet betänkande gaf hon honom tillträde. Den stackars BORIS! De glödaude pilar, som ljungade från JULIAS läppar, skonade lika litet honom, som de öfriga af hans kön. Lik en öfverbevist brottsling, måste han emottaga de bittraste förebråelser. En annan i hans ställe skulle måhända med en blick gjort JULIA stum och rodnande af blygsel; men den gode BORIS älskade. Han var icke kommen, att förödmjuka den förolämpade JULIA.

Hon var nöjd med hans besök. Hon önskade att åter se honom — och småningom förlorade sig hennes ovillja emot mankónet. BORIS's ömma, milda och ädla hjerta, hvilket hon i verldsbullret icke så kunnat låra känna, som nu under de förtroliga samtalen i hennes stilla boning, tillyann sig hennes aktning och tillgifvenhet. "Hvarföre — utbrast hon under tårar — hvarföre likna icke alla karlar honom? då skulle kärleken icke för oss vara en källa till qual."

— BORIS benyttjade detta ögonblick, och JULIA gaf honom löfte, att blifva hans maka — men med det villkoret, att öfvergifva verden. "Denna onda verden förtjenar icke, att vara vittne till vår sällhet — sade hon — dess dåraktiga fåfånga är mig förhatlig. Låt oss flytta på landet, älskade BORIS.

Hela mitt lif — svarade BORIS — skall blifva helgadt åt din tillfredsställelse, ojemförliga JULIA. Gerna vill jag med dig lefva vid verdens ände, och aldrig, aldrig skall jag oroa dig med en förebråelse eller en klagan. Din villja skall vara min lag. Jag har att tacka dig för min sällhet. Väre det således min heliga pligt, att förekomma dina önsknigar och att helt och hållet bero af dig. — BORIS bedrog icke JULIA — men JULIA? — gissa!

De första sex eller sju veckorna förflöto för dem på landet, som en skön vardag. Den ädle mannen var förtjust i sin sköna maka, och JULIA belönte hans öm-

het med en motsvarande känsla. Den eldiga passionen hänryckte begges hjertan. Naturen tycktes taga del i deras glädje. Den lög öfver allt i sin skönaste skrud. Blommornas vållukt, foglarnas sång — allt gaf näring åt det ömna parets sällhet.

"Min Gud! — sade JULIA — huru kan man väl lefva i staden? Huru är det möjligt, att någonsin åter öfvergifva landet? Der är ju intet annat än förvirring och oro; här blomstrar oskuldens rena lyckalighet. Der herrskar evigt tvång; här lugn och frihet. Ack! älskade BORIS! — i med ömna blickar tryckte hon hans hand till sitt bröst — "ack! älskade BORIS, blott på den ljuftva, fredliga landsbyggden, i naturens sköte; kan en känslfull själ njuta kärlekens hela sällhet." —

Mot slutet af sommaren blefvo JULIAS loftal öfver landtlefnaden redar sällsyntare och kallare. Men då nu den kulna hösten utträngde den sköna sommaren; då blommorna på fälten och i trågårdarne vissnade

och fällde sina blad, foglarna flockvis flyttade till de blidare luftstreken, och det öfver allt blef dystert och ödsligt; då försvann hos henne helt och hållet lusten, att berömma landet. BORIS merkte att hon började heimsökas af ledsnaden. Suckande tog han en del af den nya HELOÏSA och låste för henne ett stycke derutur, om en ömsesidig kärleks sällhet. JULIA afhörd honom uppmärksamt och sade: "förträffligt!" men ROUSSEAU har väl mer följt sin inbillningskraft, än sin öfvertygelse. Det vore i sanning godt, om det så förhöll sig. Visserligen är kärlekens sällhet den högsta af alla njutningar; men kan den väl räcka alltid? Kan den väl alltid uppfylla själen? Kan den ersätta oss alla andra föremåner? Ack! människohjertat är vomåttligt! Det åtrår alltid något nytt — nya idéer och intryck, som lifva och stärka dess känslor. Den eldigaste kärlek skall, fruktans jag, i ensligheten slutligen svalnana. Man behöfver tillfälle till jemförelse, för att bestämma det älskade föremålets värde." — Suckande svarade BORIS: "jag var af an-

nan tanka; men — i morgon resa vi till staden.”

JULIA inträdde nu åter på stora verdens skådeplats och förblindade hvarje öga med en ny glans af skönhet, rikedom och prakt. Hon emottogs med förtjusning, och under hvarje hennes fjät föddes en ros. Ett nöje jagade det andra, en njutning utträngde den andra, nu som förr — blott med den skillnad, att hon nu, som Fru, kunde deltaga i verdens glädje med oändligt större frihet och beqvämlighet, än förr.

Hon öppnade sitt hus för sällskaper, och hade, åtminstone fyra gånger i veckan, främmande. BORIS teg och gjorde allt hvad hon ville. Hon insåg grannlagheten af hans förhållande, och belönte honom därför, då de voro ensamme, med de ömmaste smekningar. ”Finner du inte — sade hon med ett förtjusande småloje — att stadens nöjen och den ständiga vexlingen af föremål på nytt lifva vår kärlek?

Mitt

Mitt af verldsbullret tröttade hjerta uthvilar sig så gerna i din famn.” — BORIS suckade, men så sakta, att JULIA icke hörde det.

En aften, då JULIA hade sällskap, såg BORIS bland andra gäster äfven Fursten KARIN intråda. Han bleknade och en håftig storm uppväxte i hans inre; dock återhemtade han sig efter några ögonblick så vida, att han med höflighet kunde emottaga Fursten. Men han undvek hela aftenen sorgfälligt, att möta JULIAS blickar, för att icke sätta henne i förlägenhet: ty han fruktade, att hon i hans ögon skulle kunna läsa den oro, som plågade hans hjerta.

Efter aftenmåltiden, då gästerne voro borta och JULIA befann sig ensam med BORIS, fattade hon hans hand och sade leende: ”har du märkt, söta BORIS, med hvilken kall höflighet jag behandlat Fursten KARIN? Det hade varit dåraktigt, att tillsluta vår dörr för honom. Må den lätt-

K

sinnige Narciss känna, att han icke är något mera för mig, att mina förra dårskaper alldeles icke kvarlemnade något spår i mitt hjerta och att jag icke har orsak, att frukta honom." — BORIS kysste hennes hand och förklarade, att han fann hennes uppförande ganska förnuftigt.

Några dagar derefter, då JULIA åter budit främmande, infann sig åfven KARIN på nytt. Han var munter, intressant, qvick och talade nästan icke med någon annan, än med frun i huset. Hvad BORIS angår, så såg han knappt på honom — med ett ord, han spelte rollen af *en man af goda ton.*

Sedermere uteblef han alldrig hos JULIA. "Hvilket angenämt hus!" utropade karlar och fruntimmer — "JULIA är en engel," tillade de förra — "den älskvårde Fursten KARIN utbreder öfver allt omkring sig nöje och glädje," sade de senare. I-mellertid började man göra anmärkingar. Någre betraktade BORIS leende, andre med axelryckning. "Hvad är det att förvänas

öfver?" — hviskade man hvarannan i örat — "gammal kärlek rostar icke. Och nu är man blott såkrare — BORIS är en stilla, god man — och allt är på god fot."

BORIS's förhållande emot JULIA undergick ingen förändring; men snart merkte han hos henne någon sådan. Hon var ofta tankfull. Än rodnade hon, än åter blef hon blek. Hon sökte dölja sin öro, kastade sig ofta med håftighet i famnen på BORIS; tycktes villja säga något, och sade — intet ord. Den gode, skönsamme BORIS teg åfven. Blott då, när han spasserade af och an i sin favorit-allé, då rullade de länge återhållne tårarne utför hans kinder.

En dag, då han emot aftonen kom hem, skyndade han till sin älskade allé. Det första, som vid intrådet i den samma föll honom i ögonen, var Fursten KARIN, sittande bredvid JULIA på en gråsbänk. Hennes hufvud hvilade på hans axel och hennes blick på jorden. Fursten kysste

hennes hand och sade: "du älskar mig — och jag skall af trångtan dö i dina armar? JULIA anstår det väl dig, att vara slaf af fördomar? Följ ditt hjertas böjelse, följ" —
— JULIA hörde ett rasslande bakom sig och vände sig om. Hon båfvade tillsammans af förskräckelse, då hon såg BORIS. Men hvem förmår beskrifva den olycklige makens känsla? Hvad skulle han göra? Stöta ned den trolösa? Svalka sin hämd i hennes förrådiska blod och sedan vända stålet mot sig sjelf? — Nej! Väl var han i strid med sitt raseri — men blott ett ögonblick. Han dämpade sitt sjudande hjertas swall och med dödsblekt ansigte och en blick mot himlen skyndade han ur alléen.

Samma afton fick JULIA från honom ett bref af följande innehåll:

"Jag har icke brutit mitt löfte. Ingen förebråelse, ingen klagan har kommit öfver mina läppar. Jag tilltrorde min ömhet för mycket värde. Jag har bedragit mig, och — lider. Efter hvad jag sett och hört,

kunne vi icke längre lefva tillsammans. Min närvaro skall icke längre falla Eder besvärlig. En makas rättigheter äro ett ok, när kärleken icke förlojufvar dem. Lef väl, JULIA! — Ni är fri, min Fru! Glöm att Ni hade en maka. Måhända får Ni aldrig mer höra något om honom. Oceanen skall åtskillja oss. Jag lemnar fädernesland och vänner. Blott den bittra känslan af min olycka skall beledsaga mig. — I medföljande Paket finner Ni en fullmakt, som sätter Er i besittning af min förmögenhet. Äfven bifogar jag bilden af *min fordna maka*. — Dock nej! den kan jag icke beröfva mig. Med den vill jag umgås, som med en frånvarande väns skugga — som med det enda och sista föremålet för mitt sönderslitna, döende hjertas känsla."

Då JULIA blifvit varse BORIS uti alléen, satt hon några minuter stum — sedan störde hon efter honom, ropade några gånger hans namn; men hennes röst darrade, fötterna vågrade henne sin tjänst och matt vacklade hon, stödd mot Fur-

stens axel, hem. Då hon icke fann honom der, dolde hon sitt ansigte med händerna och kastade sig på soffan. Förgäfves bemödade sig den verldskloke Fursten, att lugna henne. Hon svarade honom icke ett ord.

Med darrande hand öppnade hon Boris's bref, och en ström af tårar sköljde hennes kinder, då hon läst det. Fursten ville taga ifrån henne brefvet. "Nej — sade hon med förebrående ton — du förtjenar icke att läsa det. En ädel man har skrivit det. Slöjan är fallen — jag föraktar dig och mig. För öfrigt ser Ni mig för sista gången, min Herre. Må Ni förföra andra och sedan le åt min svaghet; blott glöm och lemna mig för alltid. Jag anklagar Er icke mer. Endast min obetänksamhet förtjenar att tadlas. Det kan icke felas Er nöjen i verlden; men Ni och Edra likar äro för mig nu mera en våmjelse. Jag svär det heligt, att den fräcka lasten icke mer skall våga, att se mig rätt i ansigtet. Ni må blifva förvånad, eller icke,

öfver denna plötsliga förändring; Ni må tro den, eller icke; — som Ni behagar — mig är det likgilltigt." — Med dessa orden försvann hon, flygtande till nästa rum. Fursten stod der, som förstenad. Andtligen uppgaf han ett gällt gapskratt — tvunget, eller uppriktigt? — skyndade till sin vagn och for på Spektaklet.

Så snart JULIA fick höra, att BORIS hade rest, utan att säga hvart, lemnade hon genast staden och begaf sig på landet. "Här skola mina dagar i sorglig enslighet förflyta — sade hon suckande. — *här*, hvar est jag en gång kunnat vara lycklig! Med den bästa, den ömmaste make lemnade jag dig, landtliga tillhåll; och *ensam*. — en bedröfvad enka — återkommer jag hit; men likvål med ett hjerta, som älskar dygden. O! blott detta tröstar mig, blott detta upprätthåller mig! Också vill jag alldrig blifva dig otrogen, heliga dygd! Alltid skall du förblifva min vän. O! jag skall se dig, jag skall kyssa din afbild — i den oförgåtliga Boris's drag!" — Hennes tårar ström-

made på hennes mans porträt, hvilket hon höll i handen.

Deruti måste man göra *quinnan* rättvisa, att då hon en gång med hela sin själ fattat ett beslut, så är också hennes ståndaktighet, hennes kraft till dess utförande beundransvärd — och de för sjelfbeherrskning mest berömda hjeltar, hvilkas namn Historien upphöjer till himlen, måste dela sina lagrar med *henne*.

JULIA, som nyss föga saknade något för att vara en modern *Lais*, var nu ett mönster af dygd. Alla fåfånga önsknings hade slocknat i hennes bröst, och hela hennes lif var helgadt åt åtankan af hennes dyra make. Hon tänkte sig honom närvarande: Hon utgöt sitt hjerta för honom. "Du har öfvergifvit mig — sade hon — och du hade rätt dertill. Jag vågar icke önska din återkomst. Jag önskar blott lugn åt ditt hjerta. Glöm din maka, om åtankan på henne plågar dig. Var lycklig, ehvar du är. Mig omgifver, mig genomtränger

minnet af din kärlek. Jag skall icke dö af sorg. Nej! jag vill lefva, på det du må åga i verlden åtminstone ett troget hjerta. Och, ack! måhända känner du genom en hemlig sympati, äfven i aflågsenheten min kärlek; måhända gifver den ditt hjerta nytt lif och ny värma. Tillåfventyrs hviskar en medlidsam Genius till dig i sömnen: "BORIS är icke ensam i verlden." Dina sköna ögon öppnas, och långt, långt borta, sväfvande som en skugga omgifven af dimmor, upptäcker du den sörjande JULIA, hvars ande, hvars hjerta följder dig öfverallt. Tillåfventyrs — dock, jag önskar, hvad jag ej har rätt att önska — Nej! jag vill ålska utan hopp." —

I JULIAS själ herrskade nu en stilla, mer ljuf än plågsam sorg. Hvarje dygdig känsla är angenäm, och sjelfva ångrens hetaste tårar äro icke bittra; ty ångren är dygdens morgonrodnad.

JULIA kände, att hon snart skulle blifva mor. En ny, stark känsla genomträng-

de hennes inre — borde hon vara glad eller bedröfvad? — Långe kunde hon icke ordna sina egna känslor. "Jag skall blifva mor? Men fadrens milda leende skall icke emotaga den oskyldiga nykomlingen. Den faderliga kärlekens tårar skola icke fukta honom! Olyckliga, beklagansvärda barn! Vårnlös inträder du i världen, och sorgens bild är det första föremål, som möter dina blickar! Dock, ske himlens villje! Jag får nu en ny förbindelse, att lefva och lida. Välkommet, älskade barn! Mitt hjerta skall med dubbel ömhet älska dig. För din skull och genom dig skall jag vara lugn, och din spåda själ skall icke genom klagan och mulna blickar missbildas. Endast kärleken vantar dig i mina armar, och med din födselstund börjas ett nytt lif för mig.

Hon förberedde sig nu med ifver till det heliga moderstillståndet. EMIL, denna i sitt slag enda bok, kom nästan aldrig ur hennes hand. "Jag var ingen *god maka* — sade hon suckande — åtminstone vill jag bli *en god mor*. Min försumlighet i en

pligt vill jag söka godtgöra, genom ett traget uppfyllande af den andra."

Hon räknade dagar och stunder till sin nedkomst. Redan i förhand älskade hon det ljuftva, ännu ofödda barnet. Redan i förhand kysste hon det samma och nämnde det med de ömmaste namn. Hvarje dess rörelse förorsakade henne den lifligaste glädje.

Hon födde äntligen en son, den vackraste gosse man ville se, fadrens och modrens förenade afbild. Hon kände hvarken smärtor eller svaghet. Förtjusningen utträngde hvarje annan känsla. I hennes hjerta öppnade sig en ny källa till den i:naste och heligaste njutning. Hennes ögon tröttnade aldrig, att betrakta den lilla älsklingen. Hennes tunga upprepade tusen gånger de mest ljuftva och smekande namn. Med sin kärleks eld uppvärmdde hon hans unga själ och ingöt sitt eget hjertas ömma känslor i hans. Behöfver det väl nämnas, at hon sjelf ammade honom?

Allt omkring henne syntes, henne nu gladare. Förut gick hon aldrig ut, ur sitt

rum; ty vid anblicken af den omätliga himlen och den vida jorden, vaknade känslan af hennes ensamma, öfvergifna tillstånd med ny styrka. "Hvad är jag i Skapelsens grånslösa rymd?" frågade hon sig sjelf och sönk i en djup tankfullhet. Flodernas sorl, vindens susande i lundarne ökade hennes svårmodighet, och foglarnes glada sam ljud var henne motbjudande. Nu deremot var allt helt förändradt. Så snart hon kunde, skyndade hon sig ut i fria luften med sin ålskling. Solen glänste nu skönare, då hon besken hennes son; trädén tycktes böja sig ned för att omfamna honom; i bäckens sorl hörde hon smekord för honom, och foglarne och fjerillarne lekte blott, för att roa honom. *Hon var mor.*

Den stora världens nöjen, på hvilka hon förr satte så högt värde, syntes henne nu som en bedräglig synvilla, i jempörelse med den äkta, rena, för förstånd och hjerta stärkande njutning, som moderskänslan skänker. Ack! hon skulle varit fullkomligt lycklig, om icke tanken på den sörjande

BORIS tungt hvilat på hennes hjerta. "Jag njuter det största nöje — så klagade hon — tårar fukta mina kinder, medan qvalets kanhända bränna på hans, medan han i sorglig enslighet genomrrar världen, O! hvilken engel underrättar honom om hans makas båttring? Ja, jag är honom värdig. Inför himmel och jord vågar jag påstå, att jag nu är honom värdig. — Men han vet det icke. Han tror mig vaggas i lastens armar, han anser mig för en dygdens fiende. — O! om han blott ett ögonblick komme tillbaka, för att se vår son! Gerna måtte han säga: "du förtjenar icke att glädja dig öfver honom," och i det samma rycka honom ifrån mig! Gerna ville jag umbära all tröst, för att trösta honom — gerna ville jag vara olycklig, om jag derigenom kunde göra honom lycklig!" —

Imellertid uppblomstrade den lille BORIS, som en ros. Redan sprang han omkring i ångar och lundar, redan kunde han säga: "jag håller af dig, mamma lilla!" förstod redan att ömt smeka henne och att

med sina små händer aftorka de tårar, som ofta nedtillrade från hennes ögon.

En skön Majdag, då åtankan på hennes åktenskapsvär liflig uppvaknat i hennes själ, gick hon med sin lilla BORIS ut i fria luften. Hon satte sig på en grön kulle nära vid vågen, och under det gossen lekte omkring henne, upptog hon ur sin barn BORIS's porträt och började ett samtal med detsamma: "Är du vål ännu densamme?" sade hon — "Ack! nej, visst icke! Då du satt för målaren, då såg du så ömt på mig och var lycklig och glad. Men nu, nu" — ett dystert moln utbredde sig öfver hennes ansigte, länge satt hon fördjupad i sorgliga tankar, och en lätt sömn tillslöt ändtligen hennes tårfulla ögon.

En orolig själ ser äfven i drömmen förskräckande bilder. JULIA drömde, att framför henne låg et omåligt haf, som vråkte sina skummande vågor upp emot de svarta rysliga moln, hvilka trängdes öfver detsamma. — Blixt och dunder ökade fasan

af detta skådespel, och ett mastbruter skepp slungades upp och ned af de rytande vågorna. Än försvann det i afgrunden, än kastades det mot skyn, för att straxt derpå för alltid begravas i djupet. Olycklige Skeppare! — JULIAS känslofulla hjerta blödde, då en håftig våg plötsligen uppvåkte ett lik på stranden. Hon skyndar dit; hon söker återkalla den döde till lif och under detta bemödande igenkänner hon — BORIS. Hon håller honom kall, liflös i sina armar. Darrande och hemsk vaknar hon och — BORIS står framför henne. Full af lif och kärlek störtar han i hennes famn, för att alldrig mer skilljas ifrån henne.

Jag säger intet ord mer om denna sköna scen — intet ord om de första minuternas uttrycksfulla stumhet, och de derpå följande, från hjertats djup frambrytande glädjeljud! — intet ord om förtjusningens ljufva tårar! — intet ord om BORIS's känsla, då JULIA förde till honom sin son, och denne, lärd af naturen, smekte honom, under det han leende såg på sin mor.

Men hvarifrån så plötsligen-Boris? — Han hade några år rest omkring. En trogen vän hade imellertid skrifteligen underlyttat honom om allt, som rörde JULIA. Ändtligen, då han icke längre kunde emotsä den öfvertygelsen, att hon ännu älskade honom och dygden, hade han skyndat tillbaka till sitt fädernesland, för att försäkra sin trogna maka, att han alldrig upphört att tillbedja henne.

Sedermera hafva de nu i flera år lefvat på landet och varit de lyckligaste makar. Den öfriga världen angår dem icke. BORIS är densamme, som förut — en verksam vis; och JULIA visar genom sitt exempel, att under en kvinnas ungdoms lättsinnighet ofta de ädlaste dygder slumra.

BORIS's ömhet tillåter henne icke, att med svarta färgor måla sin förra karaktär, hvartill hon är så benägen. "Du föddes — säger han — att vara dygdig. En öfverdrifven behagsjuka, frukten af en förvånd uppfostran och elaka efterdömen, var enda orsaken till dina förvillelser. Du behöfde blott en gång lära känna värdet af den sanna kärleken och dygden, för att evigt hata lasten. Du undrar tillåfventyrs, hvarföre jag alltid teg och aldrig sade dig något om låtsinnighetens följder; men jag är öfvertygad, att förebräelser snarare förhårda, än förömma hjertat. Ömhet och tålmod å mannens sida äro i sådana fall det verksammaste medlet. Förebräelser och tadel skulle föränlatit dig, att tro, det jag varit svartsjuk. Du skulle ansedt dig förolämpad, och våra hjertan hade kanske för alltid skiljt sig ifrån hvarandra. Följden har rättfärdigat min mening. Skilsmässa syntes mig ändtligen vara det sista medel, jag borde använda till din förbättring. Jag öfverlemnade dig åt ditt eget hjertas dom — ack! visst icke med kall blod, icke utan den mest frätande sorg; men hoppets stråle stärkte mig och — den bedrog mig icke. Du är nu min, hel och hällen min, evigt min!" —

Ofta ifrån JULIA emot fruntimmerna. BORIS försvarar dem. "Tro mig, bästa JULIA — säger han — karlarne äro merendels skulld dertill, att fruntimmerna någon gång äro lastbara, och de senare äro nästan alltid elaka blott dertföre, att de förre icke äro bättre."

BORIS och JULIA äro i många saker af olika tanka; men deruti komma begge fullkomligt öfverens, att lyckliga makars och föräldrars sällbet är den högsta på jorden.

